

PRZYNIIEŚĆ (1132) *vb pf*

W inf -nie- (15), *-nie-* (14); *-nie-* KochFr, KochWz, OrzJan; *-nie-* MurzNT, Mącz (6), Oczko (4); *-nie-* : *-nie-* SarnStat (12:3); *w imp pl -nie-* (2), *-nie-* (1); *-nie-* KochPs; *-nie-* : *-nie-* MurzNT (1:1); *w praet i con m -ośł* (17), *-ośł* (7); *-ośł* OrzQuin (3), KochFr, PudłFr, SiebRozmyśl; *-ośł OpecŻyw* (3); *-ośł* : *-ośł* MurzHist (1:2), Mącz (2:1), SarnStat (8:1); *w part praet -o-* (2) MurzHist, SarnStat, *-ó-* Oczko (2); *w pozostałych formach e* oraz *o jasne*.

inf przynieść (156). \diamond *fut 1 sg przyniosę* (10). \diamond *2 sg przyniesiesz* (10). \diamond *3 sg przyniesie* (123). \diamond *1 pl przyniesiemy* (5) RejJóz, RejFig, RejZwierc, OstrEpit, SkarKaz, przyniesi(e)m (2) KochMon, SkarŻyw; *-emy* (1), *-(e)my* (4). \diamond *2 pl przyniesiecie* (6). \diamond *3 pl przyniosą* (46), przyniosą (3) UstPraw, GórnRozm (2) [D3v [2 r.]: *być może praes 3 pl od PRZYNOSIĆ*]. \diamond *praet 1 sg m przyniosłem, -em, -m przyniosł* (12). *f przyniosłam, -m przyniosła* (4). \diamond *2 sg m przyniosłeś, -ś przyniosł* (7). *f przyniosłaś, -ś przyniosła* (6). \diamond *3 sg m przyniosł* (249) [*w tym zapis: przyniozł* (8)], *jest przyniosł* (1); *przyniosł* : *jest przyniosł* LibLeg (6:1). *f przyniosła* (53). *n przyniosło* (31). \diamond *1 pl m pers przynieśliśmy, -smy przynieśli* (6), *przynieslichmy, -chmy przynieśli* (5); *-smy* Diar, BielKron (2), BudBib, WujNT; *-chmy* RejJóz, BibRadz (2); *-smy* : *-chmy* HistJóz (1:2); \sim *-smy* (5), *-(s)my* (1). \diamond *2 pl m pers -ście przynieśli* (1). \diamond *3 pl m pers przynieśli* (111) [*w tym zapis: -szli* (5)]. *subst przyniosły* (15). \diamond *plusq 3 sg m był przyniosł* (13), *przyniosł był* (1) PudłFr. *f była przyniosła* (1). \diamond *3 pl m pers byli przynieśli* (1). *m an* byli przynieśli (1) [*cum N pl: ośłowie*]. \diamond *imp 2 sg przynieś* (16). \diamond *3 sg niech, niechąjże przyniesie* (5). \diamond *2 pl przynieście* (27). \diamond *3 pl niech, niechąj przyniosą* (3). \diamond *con 1 sg m bym przyniosł* (1) ModrzBaz, *bych przyniosł* (1) HistAl. \diamond *2 sg m byś przyniosł* (3). \diamond *3 sg m by przyniosł* (36) [*w tym zapis: przyniozł* (1)]. *f by przyniosła* (13). *n przyniosłoby, by przyniosło* (16). \diamond *2 a. 3 sg m by przyniosł* (1). \diamond *1 pl m pers bychmy przynieśli* (3). \diamond *2 pl m pers byście przynieśli* (4). \diamond *3 pl m pers by przynieśli* (16). *subst by przyniosły* (4). \diamond *con praet 3 sg m by był przyniosł* (1). \diamond *3 pl subst by były przyniosły* (1). \diamond *impers praet przyniesiono, było przeniesi(o)no* (69); *-ono* (4), *-(o)no* (65). \diamond *con by przyniesi(o)no* (5). \diamond *part praet act przyniosszy* (18) [*zapisy: -zszy* (10), *-szszy* (3), *-ższy* (3), *-sszy* (2)], *przyniószy* (7), *przynioswszy* (3) MurzHist, KrowObr, ZapKościer; *-(o)sszy* PatKaz III, BibRadz (3), RejPos (3), RejZwierc, BudNT (3), LatHar, WujNT (5); *-ówszy* BierEz, HistHel, Oczko (2), SkarŻyw; *-(o)sszy* : *-ówszy* BielKron (1:2); \sim *ówszy* Oczko (2), *-oswszy* (1) MurzNT, *-(o)sszy, -(o)wszy, -(o)swszy* (25).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI (dwa z niżej notowanych przykładów) – XVIII w.

1. *Przybyć skądś, mając z sobą coś, rzadko: kogoś; dostarczyć na określone miejsce, aby (po)dać komuś, rzadziej: aby gdzieś umieścić* (722) :

A. *Z podmiotem osobowym; afferre* HistAl, PolAnt, Vulg, Mącz, Modrz, Calag, JanStat, Cn; *portare* HistAl, PolAnt, Calag, JanStat; *ferre* Vulg, PolAnt, Calag, Cn; *conferre, offerre* HistAl, Vulg, PolAnt; *deferre* HistAl, Vulg, JanStat; *adducere* HistAl, PolAnt, JanStat; *proferre* PolAnt, Mącz, Vulg; *referre* HistAl, PolAnt; *praesentare* HistAl, JanStat; *apportare* Calag, Cn; *applicare* Miech; *inferre* Vulg; *accedere a. ascendere a. descendere facere, capere, educere, tollere* PolAnt; *deportare, reportare* Mącz; *producere* JanStat (706) :

a. *Niosąc; możliwe też: wioząc [w tym: co (535)] (665)*: On [Ezop] wziął izafluk hnet weń náfzczał/ Przyniowłzy przed pánem trzymał *BierEz* C2, Bv, I4; A tak chwilę dobrą ftál [Jezus] nagi/ aliż fuknia [!] iego przyniefiono *OpecŻyw* 135v, 51, 164v; *OpecŻywSandR nlb* 5v; *PatKaz III* 154; *HistJóz* D [2 r.]; *LibMal* 1544/81; *LibLeg* 11/166; *RejKup* c6; Gdy tak [Franciszek] niemogł być fswy rozpaczi zwiédzion ksiądz ieden/ [...] przyniofłszy kfiegy Saklinaniá [lege: Zaklinania] i wygánianiá Diabłow/ chćiał nad niem zaklinaniá iako nad opętanem vżywać *MurzHist* P3, G; *MurzNT Mar* 12/16; *BielKom* G6; Iełliże ieft rzecz dobra przed wálfemi oczymá/ przynieście zaplátę moię: iełliż więc nie dobra dayćiefz pokoy. *Leop* 4.Reg 20/7, 3.*Esdr* 9/39, *Tob* 12/5, *Zach* 11/12, *Luc* 7/37; *UstPraw* B2v; *RejFig* Cc7v [2 r.], *Eev*; *RejZwierz* 14; Y wyiał [Ananiasz] nieco z pieniędzy [za sprzedaną majątność]/ [...] á przyniofłszy część niektorą/ położył przed nogi Apoftolkie. *BibRadz Act* 5/2, *Gen* 43/22, *Matth* 25/20, *Act* 19/19; Przyniofł potym trochę mąki Helizeufz á wfypał w potrawę *BielKron* [85²]; Pothym Arcybifkup Mogutyński przyniofł kfięgi przeced mu fpofof przyśięgi/ y przyśięgał zá przepowiadánim Arcybifkupá. *BielKron* 232v, 17v, 26v, 28, 37v, 53 (20); Ut plures ad idem convivium convenerunt singuli singulos missus adferentes, Zefzło fie ich niemáło ná tę biefiádę/ á káždy fwoyę potrawę prziniosł. *Mącz* 225b; [Nie zastawszy Apollona w mieście, Tabarta] imie fie miełzczań pytać/ gdzieby był práwie/ á żeby był iego przyaćielem/ rzekąc: Chćiałbych ia iemu the rádę dáć/ [...] ále tho fáłfzywie á zdrádnie mowіл/ bo był bárzo śilny iad przyniosł chcąc iego otruć. *HistRzym* 10v, 8, 32, 67; przypátrż fie co tu Ewányeliřtá piřze/ iż kazał [Jezus] przynieść fiedmioro chlebá y máło rybek. *RejPos* 185, 184v, 345v; Bież rychley Netko przynieś kofzulę pánowę *HistLan* C3v, E4v, Fv; *RejZwierz* 59v, 81v, 274; zgołá náfláduymy flug tych/ ktorým gdy Pan wodę przynieść rofkazał/ wnet go vfłucháli/ niewiedzác nic o tym co fie sítác miáło. *RejPosWstaw* 44v, 44; *BudBib* b4 [2 r.], *Gen* 18/4, 1.Reg 18/27; *HistHel* Cv; *BudNT Luc* 7/38, *Act* 5[4]/1[36], 5/2; *PapPan* Hh2v; *Oczko* 18; *Calag* 103b; Przetofz vmieráiąc [...] gdy náświętfzy Sákráment przynieřiono/ á káplan wedle zwyczáiu pytał: iefliby wierzył/ ifz tu ieft [...] práwy řam Chryřtus? Tedy ták [řw. Tomasz] wyznał: [...] *SkarŻyw* 203, 173, 189, 324 [2 r.], 391, 478, 510; Idźcie do Peřtu *Charites* zwyczáyne/ Gdzie řá ogrodó fowitorodáyne: Przynieście rozey nabuynieřfze krzaki *KlonŻal* D2; *ReszList* 169; Wřtánie/ řzáty przyniořá/ fludzy go vbiorá/ pocźnie moy Hánus powagi vżywać *WerGoř* 246; *Phil* I3; A przyřtápiwfzy ten ktory wziął pięć tálentow/ przyniořł drugie pięć tálentow/ mowiąc: Pánie/ dałeř mi pięć tálentow: otom drugie pięć zyřkał imi. *WujNT Matth* 25/20; Rzekł tedy oćiec [řyna marnotrawnego] do flug řwoich: Rychłó przynieřcie przedniá řzátę/ á obleczcie go *WujNT Luc* 15/22, *Luc* 7/37, *Act* 4/37, 5/2, 19/19, s. 478; *SarnStat* 344; *PowodPr* 75; *GosłCast* 39.

przynieść czego (19): w wýodłfy ie [gořci] do domu przyníořł wody y vmyli nogi řwoie *HistJóz* D; Ty drzewá gdy widział Alexander przykazał niektoremu rycerzowi/ áby mu liřcia z onych drzew przyniořł *HistAl* K7; *KrowObr* 78v, 136; Y rzeczé Krol: Przynieřcie mi mieczá: A gdy przynieřiono miecz przed Krolá/ rzekł: [...] *Leop* 3.Reg 3/24, *Dan* 14/13; *BibRadz* 2.*Mach* 1/21; Kazał Ezáiařz przynieřć Figow/ y pomázał Ezechiařzá po twarzy/ y był zdrow. *BielKron* 89v, 72, 129v, 142; (*marg*) Pocięhy řtárego. (–) ánoć řynowie fluřá/ [...] y z řonkámí řwemi/ wymyřláiącći potrawki wedle czářow řwoich/ ánoć ieden przynieřie ptařzkow/ drugi záiaćzkow/ białe głowy kurek *RejZwierz* 172v, 107v, 111; *SkarŻyw* 100, 458, 498; *KmitaSpit* A2v; Mářćim drogię przyniořłá *GosłCast* 48.

przynieść kogo [= osobę niemogącą lub niechzącą samodzielnie iść, też martwą] (35): *BielŻyw* 33; Tedy oto niektorzy przynieśli ná łozku człowieká ktory był ruźzony powietrzem *BibRadz Luc* 5/18; *BielKron* 21, 112v [2 r.], 185, 312v, 313; *HistRzym* 116, 133v; *RejPos* 233v, 234; gdy zálnę z oycy moimi/ tedy mię przyniefielz z Micráimá/ y pogrzebiefz mię wgrobie ich *BudBib Gen* 47/30, *Is* 49/22; Raz przyniołá do forty [klasztoru] dziecię powietrzem zaráżone y nieme: kazáła Ítárfza Eufrázyey/ áby ono dziecię do niey przyniołá *SkarŻyw* 226, 86, 135, 251, 252, 373; *StryjKron* 130; *WerGość* 245; przynieśli mu [Jezusowi] wŷytki ktorzy fię zle mieli: y prośili go áby fię tylko dotykáli kráiu Ízáty iego. *WujNT Matth* 14/35, *Matth* 9/2, 17/17[16], *Mar* 2/4, s. 150 marg, 153 marg, *Mar* 9/19[18], 20[19]. Cf *przynieść kogo między kogo*; »przynieść na koniu«, »przynieść na rękę«.

przynieść kogo między kogo (1): Przy pierwŷzey potráwie przyŷzedł pofeł iż fyn przeyrzał [...]. Mátká ie⁸⁰ Ízłá przyniołá go między goduiące z dobremi oczymá *BielKron* 343.

przynieść do kogo (44): tedi czy [sprawcy zamieszek] polczynany są agłowi ych przynieŷly do nas *LibLeg* 10/93v, 11/107v; yedz a dołthanyefchli czo czudnego thedi do mnye przyniefz ya thobye zaplaczą. *LibMal* 1544/90v, 1544/91, 1546/118, 1551/158v, 160 [2 r.], 1553/173v, 1554/186v; *HistAl* L4v; *BielKom* E4v; *Leop Deut* 1/25, *Ios* 7/23; Wŷelákie zaftáwy ktore do nich [do Żydów] przyniołzá álbo im záftáwiá/ máią w kfięgi fwe wpiŷowác. *UstPraw* I4v; *RejFig* Ee2; *BibRadz Iudic* 6/19, 2.Reg 4 arg, 4.Reg 22 arg; gdy gi [krzyż Chrystusowy w Jeruzalem] wykopano wzyęłá [św. Helena] s łobá gwoźdzye [...]/ ktore gwoźdzye przyniołá do fyná do Konftántynopolá. *BielKron* 154v, 9v, 28, 34v, 50v, 53, 86, 102v; *RejPos* 23; *RejZwierc* 39; Oto pieniądze ktoreŷmy náleźli pod wierzchy worow náłzych/ przynieŷliŷmy do ciebie z ziemie Kánaánŷkiey *BudBib Gen* 44/8, *Deut* 1/25, 22/15; Licynius okrutny/ niŷli dzień przyŷzedł/ ciáło Theodorá przynieść do fiebie kazał: [...] chcąc ie wmorze wŷkrzynie ołowiáney wrzucić *SkarŻyw* 188, 135, 188 [2 r.], 226, 508; *WujNT Mar* 9/19, 20; *SarnStat* 657. Cf »przynieść na sobie«, »zasię przynieść«.

przynieść od kogo (6): Thenŷe pofeł przynioł theŷ Ízthukę krzyŷa Świętego od oycá Papieŷá krolowi. *BielKron* 299v, 129v; Dobrochowŷki ná poŷag Íkárbu [zakopanego] ruźyć musiał. Lecz áby tym beŷpieczniey y bez podeŷŷrzenia Mogł dáć: nápráwił kogoŷ, iákoby od Skárbká Pieniądze ze Fráncyey przynioł *CiekPotr* 2, 59, 60, 85.

przynieść z czego [= część czego] (1): Rzekł im Iefus: Przynieŷcie z tych ryb ktoreŷcie teraz poimáli. *WujNT Ioann* 21/10.

przynieść komu (95): Potym Ezop wezwał łowcow/ Kazał doŷtác młodych orłow: Aby fię rychley rozeŷzli/ A czterzy mu ich przynieŷli. *BierEz* Gv; [Judas] pokutá przywiedziony/ przynioł żydo^m pieniądze/ za ktore iezufa im przedál/ ij rzucil ie przed biŷkupy żydowŷkie *OpecŻyw* 118; *FalZioł* V 1v; *BielŻyw* 79; *LibMal* 1546/109v, 1547/126, 1548/146v, 1550/151v, 1552/171; *RejKup* i2; *HistAl* C2v, C3, K7, L4v; *MurzHist* Dv, D2v; *MurzNT Mar* 12/15; Tedyć ia ku niemu [kamieniowi] trzy Ítrzały wyŷtrzełę [...]. Poŷleć theŷ (zá nimi) y chłopię rzekłŷy mu: Idź przynieŷ mi Ítrzały. *Leop* 1.Reg 20/21, 3.Reg 3/24, 4.Reg 20/7, 3.Esdr 9/40, 2.Tim 4/13; *RejFig* Aaa6; *RejZwierz* 15v; kazał teŷ przynieŷć Ítolice [posuit solium] mátkce Íwey: Ktora Íiádlá po práwey ręce iego. *BibRadz* 3.Reg 2/19, *Dan* 13/17, 18; [Poŷeł opowiada Dawidowi o ŷmierci króla Saula:] widząc iż [Saul] być żyw nie mogł/ dobiłem go/ ziąwłzy z niego koronę y zaponę z rámion iego/ ktoreciem oto przynioł tobie pánu

moiemu. *BielKron* 69; Tey nocy wżytkiey krol nie mogł łpác/ przeto kazał łobie przynieść kronikę/ krora [!] przed nim czytano *BielKron* 115, 21, 65v, 69v, 112v, 120 (13); *HistRzym* 11, 81v [2 r.], 133v [3 r.]; [Jezus do faryzeusz:] vkaźcie mi myńcę czyńszowa. A oni mu przynieśli pyeniądż zwyczáyny. *RejPos* 250, 215v, 233v, 234, 322v; [...] Przymawiáiąc obiemá [doktorowi i aptekarzowi]/ iż bábami łtoią/ Co im Báby przynioła tym lud chory goią. *BielSat* B3v; włpomni łobie czo thákże Apoštołowie wczynili/ gdy Symon czárnokłięźnik do nich przyłzedł przyniołszy im pieniędzy niemáło/ áby mu Duchá łwiętego czo vprzedáli *RejZwierc* 64v; gdy mu bot łzwiec ciáfny przyniełie/ á obudz go nie może/ tedy y łzewcá łtlucze/ y both zřába *RejZwierc* [78²]v, 49v, 59v, 107v, 111, 154, 172v; *BielSpr* 46v; *BudBib Iudic* 16/8, *Dan* 13/18, 1.*Mach* 3/41; *BudNT Act* 8/18; kazał łobie węgla żarzyłtego przynieść: y włoczyłszy ie ná łuknią łwoię/ trzymał długo mowiąc: Błogołławiony Bog/ [...] *SkarŻyw* 100, 413, 457, 509; *BielRozm* 13; *WujNT Matth* 9/2, 14/35, 17/17, 19/13, 22/19 (12); ZYd wżyłtkie rzeczy którękolwiek mu przynioła/ może w załtawę brác *SarnStat* 251, 188; *CiekPotr* 59; [VergKoch 214]. Cf »przynieść dary«, »przynieść na ręku«, »przynieść w ręce«, »zasię przynieść«.

przynieść k komu (1): Y przyniesli głowę łłzbołzetá k Dawidui do Chewroná *BudBib* 2.Reg 4/8.

przynieść przed kogo, przed obliczność czyjá (11): Potem łłukano łroki y przyniełiono przed krolá á Márhołł złitył iż [ty]łe miáła pierza biáłego yle tzarnego *March*² D3v, D3; *SeklWyzn* 3; *SeklKat* Y2; iż mi Dárius obiecał corkę łwoię przipołobić/ iełlibych głowę thwoię przed obliczność iego przynioł [si caput tuum suo conspectui praesentarem]. *HistAl* E4v, G5v; *Leop* 3.Reg 3/24; *BielKron* 242v; ktorego [Jaropęłkowego brata] pod mołtem miedzy trupámi ledwo trzeciego dnia náleżiono vmárłego/ [...] á kazawłszy go przed łiebie przynieść/ [Jaropęłk] rzekł [...] *StryjKron* 130, 161; *WujNT Mar* 2/4.

przynieść pod czym (2): PAni przyniołá dudká pod fártuchem plłtego *RejFig* Bb4; *RejZwierc* 154v.

przynieść na czym (12), *na czym (żywotne)* (2): *BibRadz Luc* 5/18; W ten czás teź Sybá záłtąpił krolowi á przynioł łtráwy ná oslech *BielKron* 72, 310; A łzedłszy do cyemnicze łciał [kat] Ianá łwiętego/ y przynioł ná miłie głowę iego/ á dał iá dzyewce oney *RejPos* 320v, 320v, 322v; *BudBib Is* 49/22; *BudNT Matth* 14/11; *WujNT Matth* 14/11, *Mar* 6/27, 28. Cf »przynieść na koniu«, »przynieść na ręku«.

przynieść po czym [przy podmilocie niejednostkowym; o ilołci] (2): Przyniesli tedy [Żydzi] s káżdego narodu po rozdze [...]/ ktore wzyłł Moizęłsz y włoczył do domu Bożego *BielKron* 41v; Aby prołá áłbo bru wroble mu [gospodarzowi] nie piły. Poddáne łwe rozełłá/ lub w łzczyćie/ lub w łzopie/ By przynioł káždy wroblow/ pod winá po kopie. *KmitaSpit* A2v.

przynieść w czym (5): Przyłzedł prołtak do Doctora. Przynioł mu w garnku znamiona. Ogláday panie miły Doctorze. *FalZioł* V 1v; *BielKron* 86; ktorego [przygniecionego łcianq] gdy przynieść S. Benedict zdruzgotánego w pláchćie kazał: [...] cudem práwie Apołtolłkim/ táiemnie go łwoię modlitwá ożywił. *SkarŻyw* 251; *PudłFr* 76. Cf »przynieść w ręce«.

przynieść dokąd (72): Teźgo [Anaksagorasa] ieden pytał chciałliby abygo po iego łmierci do imienia przyniełiono *BielŻyw* 33; A głowę kxiędza Henrika włdziawłszy na drzewcze czo nawyłłze przyniełli p od [!] zamek *MiechGlab* 13; Item Czifsz y ynłfchy złodzieye przyniesłzi wyey dom noczym obiczayem 8 karpí 5 okunkow y łczubylá *LibMal* 1554/186, 1547/124v, 1551/158, 1554/186, 186v;

RejKup aa5; *MurzNT Matth* 14/18; *UstPraw* I3 [2 r.]; *RejFig* Dd8, Ee3; *BibRadz Iudic* 6/19; Był potym [*Marek Ewangelista*] w *Aquileiey*/ [...] gdzie tam ielzcie iego ręki piłmo niedawno było/ potym ie do *Wenecyey* y s ciałem przyniefiono *BielKron* 143v; Głowę ie⁸⁰ [*św. Andrzeja*] Pius Papiełz wtory do *Rzymá* przyniołł/ á w kościele *Piotrá* s. położył. *BielKron* 144v; iefli kto iákie kłięgi przeciw wierze ma/ áby ie przyniołł do wrzędu *BielKron* 233v; Gdy mu ie [*dary*] przyniefiono pod miáfto do forty/ rzekł *Vránákontes*: iác dáry wezmę [...] *BielKron* 250v; Potym oni pánowie do ołtarzá fzli/ ktorzy sceptra krolewkie do ołtarzá przyniefli/ tym zaś káplan z ołtarzá podawał co kthoremu należało *BielKron* 329v, 15, 64v, 65v [2 r.], 132, 137v (17); *Vlyfzawly* to [*żałosne wołanie*] *Iulian*/ wftał y nálażł [!] człowieká práwie iuż *vłthawáiace*⁸⁰ dla *zimná*: y przyniołł go do domu *fwego*/ á *zápaliwly* rozgrzewał go *HistRzym* 116; *RejZwierc* 126, 154v, 201; Tedy wezmie oćiec (oney) niewiáły [*oskarżonej przez męża o nieczystość*] y *mátká* iey/ y przyniołá *dziewictwo* [*tj. dowody dziewictwa*] iey do *stárfzych mieyfckich* do brony. *BudBib Deut* 22/15, *Gen* 44/8, 47/30, *Lev* 1/15, 2/8, *2.Reg* 4/8, 17/13; potym nań [*na ołtarz*] *drwá* dobrze włożył/ [...] Potym rzekł przyniefcie tu/ wody cztery *łedy*/ *Przyniowly* wnet wyleycie iuż ná ty *drwá wżędy*. *HistHel* Cv; Czemu ráczey *miełzczánin*/ ábo *ktorykolwiek obywatel*/ [*zamiast bywać w karczmie*] *niemiałby kázác* w dom *fwoy* *ták* wiele *winá* ábo *piwá* z *kárczmy* przynieść/ *iákoby* *iemu* y *czeládzi* iego było *dołyc*? *ModrzBaz* 36v; *SkarŻyw* 86, 226, 252; *ZapKościer* 1580/5, 1586/1; *wziáwly* ná *się* *oftry wor*/ *chodził* po *Rzymie* *żebrząc* z *krobką* przez *ieden* tylko *dzień*/ ná *ieden* *wieczor* przyniołł do *łzpitalá* 800. *Dukatow*. *ReszList* 169; *WerGość* 245; *WujNT Matth* 17/17; *SarnStat* 1234; *CiekPotr* 2. Cf »ciało przynieść«, »z sobą przynieść«, »zasię przynieść«.

przynieść skąd (20): *BielŻyw* 79; *Pothem* *wieczor* *tegołch* *dnia* *przyniołł* *markowicz* *zdworu* *łkrziniá* *kramarfká* *podługowathá* *LibMal* 1543/72, 1544/80; *Arma* *ex oppido* *proferant*, *Niechay* z *miálteczká* *zbroyę* *przyniołá* *Mącz* 124a; *RejWiz* 139v; *Then* *tho* *Krol* *wiele* *kości* *świętych* z *Ieruzálem* y z *Konstántynopolá* do *Węgier* *przyniołł* *BielKron* 302; *ktorá* *on* [*Jan Łaski kaplicę*] *dał* *zá* *żywotá* *zmurowác*/ y *cmyntharz* *około* *niey* *obmurowác*/ *gdzye* *połiał* *ziemię* z *Rzymá* *przyniowly* *BielKron* 422v, 40, 160, 379v; *Ktore* [*wilczę*] z *gniazdá* *przyniołzly* *owcę* *mu* *łác* *dáią*/ *Aż* *go* *práwie* *niemáłym* *przy* *niey* *vchowáią*. *HistLan* F3v; *RejZwierc* 59v; *BudBib Gen* 44/8, 47/30; *ModrzBaz* 36v; *ConPiotr* 2. Cf »ciało przynieść«, »z sobą przynieść«, »zasię przynieść«.

Z przysłówkiem ilościowym zastępującym dopełnienie bliższe (1): *Miéy* *złoto*/ *kto* *miłwie*/ *ták* *wiek* *dziłzy* *niešie*/ *Tego* *pułczá*/ *kto* *więcéy* w *kálecie* *przyniešie*. *PudłFr* 76.

cum inf (1): *Raz* *czárt* w *ofobie* *ludzkiej* *coś* *do* *niego* *przyniołł* *opráwiác* *SkarŻyw* 508.

Ze zdaniem dopełnieniowym [zawsze z zapowiednikiem: to; zawsze: zaimek względny] (4): *RejFig* Aaa6; á *zámknáwly* *drzwi* v *ładu*/ *wyłzly* [*słuźebne Zuzanny*] *drugá* *fortká*/ áby *iey* *przyniołly* *to* *co* *byłá* *rołkazała* *BibRadz Dan* 13/18; *RejZwierc* 111; *BudBib Dan* 13/18.

Ze zdaniem celowym [zawsze: aby] (14): *Lilłow* 10 *vkradł* y *yemu* *przyniołł* *abi* *na* *łpolna* *korziłcz* *one* *przedal* *LibMal* 1550/151v, 1552/171; *Przynieście* *mi* *grołz* *abych* *j* *virzáł* *MurzNT Mar* 12/15; *Leop* 3.Reg 13/29, 3.Esdr 9/40; *RejZwierc* 15v; *BielKron* 65v; *RejZwierc* 49v; *BudBib* 1.Mach 3/41; *Niechay* *prołzę* *przyniołá* *trochę* *wody*/ áby *nogi* *wálze* *vmyto* *CzechRozm* 42v; *KochTr* 20;

przyniesiono mu [Jezusowi] dźiatki/ áby fię ich dotknął. *WujNT Mar 10/13, Matth 19/13, Mar 12/15*.

W przeciwstawieniu: »zanieść ... przynieść« (1): [Harpagus] rofkázał páłterzowi potáiemnie áby ie [dziecię] do láfá zániołł/ á gdy vmrze áby ie zás ku pochowaniu przyniołł. *BielKron 112v*.

Zwroty: »ciało [= zwłoki] przynieść« [w tym: dokąd (7), skąd (1)] = *cadaver inferre Vulg* [szyk zmienny] (8): *Leop 3.Reg 13/29*; Ten [Bolesław Chrobry] napierwey prácował fię o tho/ iákoby ciáło S. Woyciechá z Prus do Polłki przyniołł/ ktorego byli nie dawno Prułowie zábili. *BielKron 344v, 137v, 144v [2 r.], 151v, 346v; SkarŻyw 867*.

»przynieść na koniu [kogo], koniem« = *ferre in equo PolAnt; equo adducere JanStat* [szyk zmienny] (2:1): Potym go [zabitego Amazyjasza] przyniełli ná koniech/ y pogrzebion ięłt z oycy íwymi w Ieruzálem *BibRadz 4.Reg 14/20; BielKron 87v; SarnStat 303*.

»przynieść [kogo komu] na ręku« (1): Ná ten czás mi fye [we śnie] mátká włáfnie vkazáłá/ A ná ręku Orfzulę moię wdźięczną miáłá. [...] Przyniołłámci ná ręku wdźięczną dźięwkę twoię/ Abyś iá mógl oględáć ięłtzcze *KochTr 20*.

»przynieść [komu] w ręce« (1): zás (on) záwołáł do niey y rzekł/ przynieś mi profzę fkibę chlebá wręce twey [tolle ... in manu tua]. *BudBib 3.Reg 17/11*.

»z sobą przynieść« [w tym: dokąd (3), skąd (2)] = *secum afferre a. deferre Vulg; referre in manu sua PolAnt; secum ferre Cn* [szyk zmienny] (17): *LibLeg 11/49v; RejKup aa5; LibMal 1550/156v; KrowObr 136*; Ktoremu [Holofernesowi] odpowiedziáłá Iudyth themi flowy: Teraz ia niebęde móglá pożywáć tych rzeczy ktoreś mi rofkazał dáwáć [...]: ále będą teraz iádałá te rzeczy ktorem z łobá przyniołłá. Rzekł do niey Holofernes: Kiedyć niedoftáie tych rzeczy cóś z łobá przyniołłá/ což łtobá będziemy czynić? *Leop Iudith 12/2-3, 2.Tim 4/13; RejZwierz 21v; BibRadz Gen 43/21; BielKron 113v, 164v, 347; Massam picis urbe reportat, Sztukę ímoły álbo żywice z miáłtá s łobá przyniołł. Mącz 210d; RejZwierz 17v; ReszList 174; Przyśzedł też y Nykodem/ co był (ono) przyśzedł do P. Iezulá w nocy/ przyniołłzy z łobá zmiełzáney mirrhy y álwoey/ okołó łtá funtow. LatHar 737; Opończá ktoram zołtáwił w Troádzie v Kárpá/ gdy przydźiełz przynieś z łobá *WujNT 2.Tim 4/13*.*

»przynieść na sobie« [w tym: do kogo (1)] (2): Tám w tym lefie tego czáłu ieden mąż rzeczony Biwoy włápił świnię dziká y przyniołł iá ná łobie do pánién *BielKron 318v; RejZwierz 169v*.

»zasię (a. zaś) przynieść« [w tym: dokąd (3), do kogo (2), komu (1), skąd (1)] = *odnieść; referre PolAnt (6); HistJóz D2v*; Chodziel then tho yanek stem antependium do Zidow thu wpołnanyu alye pyenyedzi nyedoftawłchi ono załzyá do Lyenarthky wdom przyniołł y ku łchowanyu theyłze Laurenthcze dall. *LibMal 1551/160, 1552/171; BibRadz Gen 43/21; BielKron 17v, 112v*.

Szeregi: »przywieźć albo przynieść« (1): Siáná ile może iednym koniem záwięźć álbo zánieść/ zá ieden grołz: á co dwiemá kołmi przywieźie álbo przyniešie [*afferetur seu adducetur JanStat 714*]/ zá dwá grołzá *SarnStat 303*.

»wziąć, (i, a) przynieść« (4): Gdy [Likurgus] miáł vmrzeć rofkazał fię po śmierci łpálić/ á proch do morzá włypáć/ by Lacedemonowie nie wzięli á przyniełli do Lácedemonu *BielKron 272v, 65v, 137v, 346v*.

Przen [kogo, co] (15) : *HistRzym* 62; Ilekroć iedno chćiałeś fię do niego [*Pana*]/ iáko fyn márnotráwny/ náwrócić/ przyiął cię w łádkę ochotnie/ [...] przynieść rofkazał lzátę pierwizą niewinności *LatHar* 675.

przynieść komu (4): [*heretycy*] twierdzili/ iż łobie ciáło z niebá fyn Boży przyniołł. A iż nic z Máryey nie wzięł *CzechEp* 262; [*Panna do milego, który poszedł na wojnę*:] A wiárę/ coś mi ślubował/ [...] Tę mi przynieś/ á łam siebie *KochSob* 68; Dziękuy błogoláwiona mátko [*Bogu*] y zá nas/ iż nam dał poznać Syná twego zbáwienie náfze/ y ciebie mátkę iego/ koraś go nam przyniołłá. *SkarKaz* 581b. Cf *przynieść komu od kogo*.

przynieść komu od kogo (1): A prošim cię pokornie náwiedz też domeczki náfze/ á przynieś nam łádkę od Syná twego y błogoláwieńtuo tákie/ iákies w dom tego Zácháryałzá wniolłá. *SkarKaz* 581b.

przynieść przed obliczność czyją (1): iż pokrapia [*jawnogrzesznicą*] łzami łwemi nogi moie [*Chrystusa*]/ włóiami vciera/ cáłuie/ máłciámi máże/ á kthemu łerce wierne przyniołłá przed obliczność moię *RejPos* 310v.

przynieść dokąd (5): *RejZwierc* 20v; [*Chrystus znalezioną owieczkę, tj. nawróconego grzesznika*] ná fwoich iá rámionách niośł/ ku wdzięcznym iá páłtwiłkom przyniośł. *ArtKanc* C17. Cf »przynieść na świat«.

przynieść skąd (4): *Humanitatem Athenis deportavit*, Przyniośł s łobą ludzkość z Athen/ łtał fie obyczaynym. *Mącz* 313d; *CzechEp* 262; *ReszPrz* 79 [2 r.].

Ze zdaniem dopełnieniowym (1): Abowiem máłócb y pomogłó choćbyś widział Etnę pałáiącą/ [...] Kokodryły álbo Smoki lataiące/ miáłtá/ zamki/ y páłacze rozmáicie fie blyłzczące/ iefli toż do domu w obyczáioch s łobą przyniefiemy cochmy byli s łobą wzięli. *RejZwierc* 20v.

W przeciwstawieniu: »przynieść ... wynieść« (1): Abowiem nie przynieśłifmy nic ná ten świat/ bez wątpienia że też wynieść nic nie możemy. *WujNT* 1.Tim 6/7.

Zwroty: »z łobą przynieść« [*szyk zmienny*] (6): *BielKron* 254v; *Mącz* 313d; *RejZwierc* 20v; GDzięz oné obietnice kiedyś do Włóch iáchał? Boday bych zdrów do dómu nážad nie przyiáchał/ Ieflic z łobą rozumu ztámtąd nie przywiozę: Nie wdźwignęli go łam/ więc ná łzkápę wložę. Muśi być/ ná mą łtronę/ coś go tám był dołtał We Włófzéch/ gđzieś zárázem z twoią łzkápą zołtał. Boś ty łwóy z łobą przyniołł/ y małz go dołtátek/ V mnie go połtáremu wielki niedołtátek. *PudłFr* 31; *ReszPrz* 79 [2 r.].

»przynieść na świat« = *inferre in mundum Vulg* [*szyk zmienny*] (3): bo ludzie ná świat z łobą nieprzyniefli nic włáfnego/ [...] Bog wlytzych rzeczy pan iefł *BielKron* 254v; iż Pan Chryłtus człowieczeńtuo z niebá z łobą ná ten świat przyniołł/ wzięte z łubłtáncyey álbo iftności BOgá Oycá. *ReszPrz* 79; *WujNT* 1.Tim 6/7.

α. Podać do natychmiastowego spożycia, podać do stołu (67) : *BierEz* A2v; Więć potym przyniefiiono Cukry Márcepany/ Z rozlicznymi przyłmáki *RejWiz* 27; *RejFig* Cc8v, Dd2v; *BibRadz Gen* 14/18; *BielKron* 249; Iánuřz wyłłuchawlyz połefłthwá/ kazał wielki kouřz łthárego miodu przynieś/ kthory połłowi zá zdrowie iego páná wypić rofkazał *GórnDworz* P; *RejPos* 41v; *BudBib* 3.Reg 17/11; *WerGość* 246.

przynieść czego (12): Przynioł mu [kmięć wężowi do jamy] mleka słodkiego/ Nádrobiwłzy chlebá białego. *BierEz* N2v; *BibRadz Gen* 18/8; Profzę day mi wody máło nápic lie. A gdy szła po wodę/ wołał za nią aby mu y chlebá przynioła co może mieć. *BielKron* 84; *GórnDworz* Nv; *SkarŻyw* 408. Cf »przynieść picia«, »przynieść potrawy«, »przynieść wody«.

przynieść do kogo (3): y náczerpáli wody z studnie Beth-lechemłkiey/ która v brony/ y niefli/ á przyniefli do Dawidá/ lecz niechciał iey pic. *BudBib 2. Reg* 23/16. Cf »przynieść potrawę«, »przynieść wody«.

przynieść komu (33): Xántus śiadłszy kazał nošić/ Chcąc łwe gošcie dobrze vcźcić: Ezop im przynioł ięzyki/ Z octem/ z pieprzem/ y z gwoździki *BierEz* D, N2v; rzék [!] [Jezus]: A mácie tu tzo ku iedzeniu? Ale onij przyniefli iemu cześťz ryby pieczóné/ ij plátr miodu *OpecŻyw* 169v; *TarDuch* C8; *BielŻyw* 55; *March*² D; *HistAl* F2; *KrowObr* 180; gdzie iest on co włowił zwierzyny/ y przynioł mnie/ á iadłem [...] y błogółławiłem iemu? *BibRadz Gen* 27/33, *Gen* 27/31, *2.Reg* 13/10; [*Neron Senekę*] iádem zábić chciał/ ále nišli mu iad przyniefliono/ obrał śmierć taką/ dał łobie żyły záciác *BielKron* 145; kazał łobie v łtołu I.M. kłędzá Błfkupá drugiego winá nálać/ iż mu tho czo przed nim łtało/ nie łmakowáło/ przyniefliono mu tegoż záś: (iáko v I.M. kłędzá Błfkupá záwdy iedno wino/ y dobre) *GórnDworz* Nv; *RejPos* 114; powiedáli iż to iest żywy bog/ á w nocy záwdy ziada to co mu wednie przynioła. *RejZwierc* 202v, 26, 74; *BudNT Matth* 14/18; *SkarJedn* 238; *SkarŻyw* 414; *WujNT Matth* 14/18; (*did*) W tym przynioła mu dołtátnią łklenicę/ do ktorey mowić bęđzie. (–) *ZAwitay* trunku święty *PaxLiz* Dv. Cf *Zwroty*.

przynieść przed kogo (3): nálał w iednym kámieniu wydrożonym throcę wodi/ [...] á nábrawłzy iey w przyłbice łwoię przinioł przed Alexandrá. *HistAl* H4; *HistRzym* 52v. Cf »przynieść potrawę«.

przynieść na czym (1): przyniefliono potrawy/ a przed pánią y przed niego dobrze przypráwione w głowie trupiey/ ále przed iną czeladz ná łrebrnych miłách *HistRzym* 52v.

przynieść w czym (5): Ządaiącemu wody dáła mleka/ á w czałłfy kxiążęcey przynioła máłło. *Leop Iudic* 5/25; *HistRzym* 52v; *SkarŻyw* 560. Cf »przynieść wody«.

przynieść dokąd (3): Tám gdy łiedzyał [*tj. był więźniem*] Dániel/ pochwycił Anyoł Abákuká mężá ktory nioł žencom iesc do žniwá/ á przynioł Dánielowi iesc do Medyey *BielKron* 111; *BudNT Matth* 14/18; *WujNT Matth* 14/18.

przynieść skąd (3): On [*piekarz skarcony za zły kołacz*] rzékł/ by był mego dźiála/ [...] Karániemych łkromnie ćierpiał. V pánieyci go czyniono/ Y z támtąd że przyniešiono *BierEz* D3; *RejPos* 167, 331v.

Ze zdaniem celowym [w tym: iż, że (3), aby, żeby (3)] (6): *OpecŻyw* 138v; *Leop 1.Par* 11/18; A ia wam przyniołę trochę chlebá/ iż fię wždy poliliście *BibRadz Gen* 18/5; *BudBib Gen* 18/5, *3.Reg* 17/10; *SkarŻyw* 408.

Zwroty: »[komu] przynieść jeść, jedzenie, coby jadł« = *afferre manducare PolAnt, Vulg* [*szyk zmienny*] (4:1:1): *OpecŻyw* 50v; Ale im on [*Jezus swym zwolennikom*] rzékł: Mam ia pokarm co go pożywáć bęđę/ o ktorym wy nie wiecie. Y mowili zwolennicy iedni ku drugim: Izali mu ktho przynioł coby iadł? *BibRadz Ioann* 4/33; *BielKron* 111; Bo gdyby tobie pan twoy łwiecki iáki rołkazał/ przynieš mi iesc/ á tybyš mu przywiołł koniá ofiodłanego: tu [...] *RejPos* 219; *BudNT Ioann* 4/33; *WujNT Ioann* 4/33.

»przynieść picia« (1): Tam [pod krzyż] panijé niektóré z milofierdziá przynioŝly mu pićią drogiégo a motznég/ áby nie tak czuł bólu *OpecŻyw* 138v.

»przynieść potrawę, pokarm, potrawy (G)« [w tym: komu (5), do kogo (1), przed kogo (1)] [szyk zmienny] (6:2:1): [król *Zelim*] kazał przynieść roŝkofzne potrawy z trućiną przypráwione. *BielKron* 258v, 14, 14v; *HistRzym* 52v; y podał [*Jakub*] á przynioŝł pokarm oycu ŝwemu/ y odzierzał błogofławieńftwo przed pirworodnym brátem ŝwoim. *RejPos* 56v, 167, 331v; *RejZwierc* [78²]v.

»przynieść na stoł« [szyk zmienny] (2): Przyniefiono trzy iáiiá ná ŝtoł wvárzone *RejFig* Cc8v; *BielKron* 49.

»na wet przynieść« (2): [Jeden z oblegájących *Kartaginę Rzymian* zaprosił towarzyszy na wieczerzê] y dał tám wczynić z opłátkow álbo z márcapanow miáŝto ná podobieńftwo miáŝtá onego *Kártáginíkiego*. Támże potym/ gdy ie ná wet przyniefiono/ noźmi do niego ŝthurmowáli/ y z łáŝki *Bożey* że go y dobyli. *RejZwierc* 60v; *KochSob* 66.

»przynieść wody, wodę (a. przyłbice, a. trochę wody)« [w tym: komu (6), do kogo (1), w czym (2)] = *afferre (paululum) aquam Vulg, PolAnt* [szyk zmienny] (5:4): *Leop* 1.Par 11/18, 19; *OrzRozm* N3v; *Kliáżę* gdy ŝiedzie ná onym kámienu/ chłop mu przyniefie w czapce wody mowiąc áby pił *BielKron* 275, 249; *RejZwierc* 99v; rzekł/ przynieś mi proŝzê trochę wody w naczyniu/ że ŝię nápijê. *BudBib* 3.Reg 17/10; *SkarKaz* 120b; *Mdleię*: o *Woytowicze* odrátuy, á dierz miê (-) *Każelz* przynioŝć wody? *CiekPotr* 82.

β. *Przybyć z darem (147)* : *BielKron* 82; A gdzież ŝá dziś ci *Elizeufzowie* [którzy nie przyjęli *upominków za swe uczynki*]? [...] nie tylko áby miał kto dobrowolnie czo przynieść ábychmy wziąć nie mieli/ ále by mogło być/ y s płáczem wylupić/ y iákoźkolwiek doŝtác/ tedybychmy to bárzo rádzi wczynili. *RejZwierc* 65; *BudBib* 4.Reg 5/20; Bo to *Márłowy* vpominek práwy/ Gdy kto przynieŝie iáki kóncérz krwáwy: Albo téz ŝzáblę oŝtrá iáko brzytwê *PudłFr* 14; *Spráwá* ŝwięta [tj. *ŝlub Leona Sapięhy z Elźbietą Radziwiłówną*]/ rádoŝci wŝytkim przymnożyła [...]. *Nimphy* morŝkie po pás ŝię z wody vkáziuiá/ *Roźne* głófy z wefelem ŝwoie wypráwuiá/ *Prętkolotne Drijades* z kwiatkow bárzo wonnych/ *Roźczki ŝliczne* przynioŝły *SapEpit* A3v.

przynieść do kogo (3): ná którym [na wyspie *Paryjasz*] ludu bárzo wiele ŝprzyiáźliwego ku goŝćiom/ przetho do nich [*Kolumba i jego ludzi*] przyniefli doŝyć *Pereł/ Koralow/ Złotá/ y inych* rzeczy *BielKron* 443; *SkarŻyw* 454. Cf »przynieść dary«.

przynieść komu (30): *Vkradł* ŝukniá mátcę przynioŝł. Oná z dobrá wolá bráła *BierEz* L4; [żona:] z targus przyŝedł, czosmi przynioŝł *BielŻyw* 108; *HistAl* M; *BielKom* F2; *KrowObr* 145v; *Leop Iudic* 15/1; A ták *Dawid* przyiáł wdźięcznie od niey [od *Abigail*] ono co mu przynioŝła *BibRadz* 1.Reg 25/35, *Iob* 6/22, *Sap* 10/14; *BielKron* 140; ŝyn ŝie mu [*Tobiaszowi*] wroćil do domu z wielkim bogáctwem [...]/ y lekárftwo mu przynioŝł ná oczy iego *RejPos* 330v; *BudBib* *Iob* 6/22; Z *Wŝchodu* *Słóncá* *Mędrcy* ŝzli/ cić *Dzieciátku* przyniefli/ *Złoto, kádźidło, Mirrę* *ArtKanc* B4. Cf »przynieść dary«.

przynieść czego komu (5): *HistAl* M3, M2v; *Wnet* gi páni przyięła [...]. *Wnet* láńcuchow klenotow przynieŝć mu kazała/ *Y* dziwnych ŝzat odmiennych doŝyć mu nádała. *RejWiz* 26v; *SkarŻyw* 413; *ReszList* 174.

przynieść dokąd (2): W nocy we dnie fię przy nim [bracia szpitalni przy luterskim ministrze] bawili fluząc/ ochędożaiąc go: Náoftátek fzáty mu wlyftkie iuz dwa kroć fprawili/ y wczorá chuftek y rękáwic przyniefli áż do domu náłzego ReszList 174. Cf *przynieść skąd dokąd*.

przynieść skąd dokąd (1): ktoremu [Dominikowi] Pánná Márya kápice wlyfłá/ y z niebá ná fwiát przynioflá. *KrowObr* 145v.

cum inf (1): Ieden mu iábłek pięknych dárowác przyniofl *SkarŻyw* 413.

Ze zdaniem dopełnieniowym (1): Wiérzfów ci fwoich garśc niemálá niofę/ [...] Owoc/ iáko znam/ nie doyrzał do końcá/ Lecz téż podobno niémiał z potrzeb ftońcá. Wfzákóz zá czáfem/ gdy fad hoyniéy zrodzi/ Przyniofę pewnie/ coć fye lepiéy zgodzi. *PudłFr* 15.

Z przysłówkiem ilościowym zastępującym dopełnienie bliższe (1): Ludzkie ftaránié/ [...] Gdy Bóg nie raczy/ w pożytek nie przydzie. A kiedy ón chce/ naydá cię y domá: Przyniofá dofyć/ iedno bierz rękómá. *PudłFr* 28.

Zwroty: »przynieść dary (a. podarza, a. podarek), upominki, [co] za podarek, dań, [co] w dary« [w tym: komu (20), od kogo (2), do kogo (1)] = *offerre munera HistAl*; *afferre munera Vulg* [szyk zmienny] (18:3:2:1:1): *BierEz* G3v; *LibLeg* 9/50; Lud który zá rzeká byl/ flýfząc o przyfcie Alexandrowym/ przyniefli mu w dáry gębki białe y brunathne bárzo wielkie/ [...] tákież y fzat fprawionych z wełny *HistAl* M2v, L4; GDy mi Ambroży brat podárza y vpominki tve przyniofl/ oddáł mi zaráz y lift *Leop* *B2, 1.Reg 10/27; ALEXándrowi dáry/ od Krolá Perfkiego. Niezliczone przyniefli/ s tym pofélftwem iego. *RejZwierz* 20, 35; *BielKron* 88v, 133, 171v, 448v; *RejPos* 218; gdy iuz Sokrates miał odiechác/ thedy mu krol kazał wielkie vpominki przynieść. *RejZwierc* 38, 97; którą [głowę metropolity kijowskiego Izydora] przyniofl Iánczárzyn ieden zá wielki podarek Celfárzowi Máchometowi. *StryjKron* 617, 557, 562; *CzechEp* 70; *OstrEpit* A3v; *LatHar* 530; *SkarKazSej* 693a.

»przynieść z sobą« (1): Pofláł Iorámá fyná fwego do Krola Dawidá [...] Y przyniofl z sobą [in manu eius erant] klenoty ftebrne y złote/ y naczynia miedziáne. Ktore rzeczy Dawid Krol poświęcił Pánu *BibRadz* 2.Reg 8/10.

Szereg: »przynieść i ofiarowác« (1): Trzeciegonaftego dnia náwiedzáli go [nowo narodzonego Jezusa] Krolowie s Saby z dáry fwemi/ to ieft/ káždy z nich przyniofl/ Mirę/ Kádzidło/ y Złoto/ y ofiárowáli mu *BielKron* 138.

Przen (18) :

przynieść komu (7): (marg) Iáko fie flawnie rozfzyrzyło kroleftwo Kriřtuřowo. (–) Sabá krole Arábfcy Pánu ták flawnemu/ Ponyofá vpominki ku wyętlfey czći yemu. [...] Y będzie żył ná wyeki á k tey flawy yego/ Przyniofá mu obfitość złotá Arábfskyego *LubPs* Q4v; iz nam iuz przyniofl [miłóściwy Pan] ono ciáło fwoie/ w którym miał zápláćić wfzytki długi człowieká nędznego *RejPos* 179v; *SkarŻyw* 595; Będąc tu vbogim/ bogáctwás przyniofl im [grzesznym]/ bys one dárował/ y fczódrze zbogacał/ Kryfte Krolu nář. *ArtKanc* A14v; *LatHar* 239. Cf *przynieść komu za co*; »na pomoc przynieść«.

przynieść komu za co (1): Coř wždy wam [řw. Piotrze i Pawle] dziś/ gdy ieft pámiátká prac wálznych/ zá to wfzytko przynieřiem? *SkarŻyw* 595.

przynieść dokąd (7): (*arg*) Po odnowieniu niebá y ziemie/ nowe miáfto y nowa oblubienicá będzie złączona z Báránkiem [...]. (-) [...] á krolowie ziemscy/ przyniołá chwałę swoię y część do onego miáftá [*adferent gloriam suam et honorem in illam*]. [...] Y przyniołá chwałę á część narodow do niego. *Leop Apoc* 21/24-26; *BibRadz Apoc* 21/24; *CzechRozm* 120; *WujNT Apoc* 21/24, 26; Niech się iści prorocstwo Izáiałzá/ w którym mowi: iż do kościoła nowego teftámentu krolowie ziemscy przyniołá złoto y srebro ná część Chrytułowi *SkarKaz* 456b. [*Zawsze w nawiązaniu do Is* 60.]

Zwroty: »przynieść głowę swoją pod nogi [czyje]« = *okazać poddaństwo* (1): ya yako slyga przychalem do ye⁸⁰ Czes.m. y przinioflem głowę swoye pod nogy yego. *LibLeg* 10/62.

»podarki, upominki przynieść« [*szyk zmienny*] (2:2): NAWiedziłem w ten/ wefoły duży moiey/ dzień [...] z onemi trzemá wchodnemi Mędrćami y Krolmi/ [...] Iezu Chryte/ duchowny żłob ołtarzá twego: y przyniofłemci iákiekolwiek vpominki/ [...] Złoto státeczney wiary o tym chwalebny m Sákramencie/ Mirrhę oczyszczonego przez pokutę fumnienia/ y Kádzidło flábego y niedofkonálego nabożeństwa mego. *LatHar* 239, 345, 399; Y w Pfálmie [71] pifano: (Krolowie/ práwi/ z Thárfu y z wyłpy dary ofiáruia/ krolowie z Arábiey y Sáby vpominki przyniołá/ y pokłonia mu się wżycy krolowie/ y narody fluzyc mu będą.) To iest Melfyálzowi. *SkarKaz* 516b. [*Zawsze nawiązania do Ps* 71.]

»[komu] na pomoc przynieść« (1): KV wa^m flawne Rjcerftwo od Monárch postronnjch/ [...] Ktorych tu was te kráie ku pomocy máia/ Oto was tu z rádością dziś przez mię witaia. Ci coście im ná pomoc gárdlá fwe przyniefli *CzahTr* F2v.

aa. *Złożyć w ofierze religijnej* (71) :

aaa. *Bogu Starego Testamentu* (69) : ma gi [*dom po trądzie*] oczyścić tym obyczáiem iáko y człowiek/ przyniofłzy dwa wroble/ drzewo Cedrowe/ nić czyrwoná/ Izop *BielKron* 37; *RejPos* 47; Y zárznie one⁸⁰ cielcá przed Iehowá: y przyniołá synowie Aharonowi ofiárownicy krew/ y wkropia ia ná ołtarz wokoło *BudBib Lev* 1/5, *Lev* 1/13, 6/21, 7/3.

przynieść kogo (4): A gdy ie zoftáwiłá [*tj. odstawiła Anna od piersi poślubionego Bogu synka*] przywiódłá ie z łobá ze trzemi Cielcy/ [...] á przyniefli ie do domu Páńłkiego w Sylo dzieciátkiem iefzce máluczkiem. Y zábiwłzy Cielcá przyniefli dziecie do Heli [*kapłana*]. *BibRadz* 1.Reg 1/24-25; *BudNT Luc* 2/22; *WujNT Luc* 2/22.

przynieść do kogo [= *do kapłana*] (3): *Leop Lev* 2/2; *BibRadz* 1.Reg 1/25; ZÁś dużá [*tj. człowiek*] gdy przynosić będzie dar obiátę Iehowie tedy bialá mąká będzie dar iey/ [...] Y przyniefie ia do synow Aharonowych ofiárownikow *BudBib Lev* 2/2, *Lev* 2/8.

przynieść komu [= *Bogu*] (13): Odrzucę was od oblicza mego/ á gdy mi przynieficie ofiárę/ odwrocę od was oblicze moie *BudBib* 4.*Esdr* 1/31, *Gen* 22/2, *Ps* 67/29[28]. Cf »przynieść Jehowie«.

przynieść komu [= *kapłanowi*] (4): Potym Pan rzekł do Moizełzá [...]/ Gdy wnidziecie do ziemie ktorá wam podam/ á żniwá fwe w niey íprawowác będziecie/ tedy káplanowi przynieficie Omer pierworodnych zboż z żniwá wálzega. *BibRadz Lev* 23/10; *BielKron* 38 [2 r.]; *RejPos* 215.

przynieść ku czemu [= *w jakim celu*] (3): Z domow wálzyc przynieście dwoie Chlebá pieczonego ku podnożeniu/ [...] zá pierworodne zbożá Pánu. *BibRadz Lev* 23/17. Cf »przynieść ku ofierze«.

przynieść dokąd (13): Napierwże zboże z polá twego/ przyniefielz w dom Pána Bogá thwego *BibRadz Ex 23/19, 1.Reg 23/24; BudBib I 209c marg, 2.Par 1/6; BudNT Luc 2/22; WujNT Luc 2/22. Cf Zwroty.*

przynieść skąd (2): *BibRadz Lev 23/17; Od dworu twego nád Ierufzalimem tobie [Boże] przyniołá krolowie vpominki. BudBib Ps 67/28[29].*

cum inf (1): A gdy fię ípełniły dni oczýścienia ich/ wedle zakonu Moizefzowego/ przynieśli iy [Jezusa] do Ierozolimy/ poftáwić przed pánem. *BudNT Luc 2/22.*

Ze zdaniem celowym (1): A gdy fię wypełniły dni oczýścienia iey [Maryi] według zakonu Moyzezowego/ przynieśli go [Jezusa] do Ierufálem/ áby go ftáwili Pánu *WujNT Luc 2/22.*

Zwroty: »przynieść całopalenie, na całopalenie, całopalenim« [*w tym: dokąd* (3)] = *offerre holocaustum a. in holocaustum PolAnt (3:1:1)*: Y zbudował tám Dawid ołtarz Iehowie/ y przynioł całopalenie/ y dziekowne ofiáry ná ołtarz całopalenia. *BudBib 1.Par 21/26, Gen 22/2, 13, Lev 10/19, 1.Reg 7/9.*

»przynieść dar(y), upominki« [*w tym: dokąd* (2)] = *offerre munera a. oblationem, adducere oblationem PolAnt [szyk zmienny] (11:1)*: Ktemu iefcze mowił thák Pan Moizefzowi. [...] Kto íwá ofiárę ípokoyną będzie ofiárował Pánu/ niechayże przyniefielz Pánu dar ku ofierze zá pokoy íwoy. *BibRadz Lev 7/29, Num 7/36, 42, 48, 66, 15/4; iefli zptáłtwá całopalenie/ dar Iehowie/ tedy przyniefielz z íynogárlíc/ álbo zgołábiát dar íwoy. BudBib Lev 1/14, Lev 2/4, 17/4, Num 7/12, Ps 67/29[28]; ZawJeft 28.*

»przynieść Iehowie, Panu, Bogu, przed obliczność Pańską, przed Jehowę, przed Pana« = *adducere a. afferre a. offerre Domino, accedere facere a. offerre ad facies Domini, offerre Deo PolAnt (4:4:2:2:1:1)*: Przynyefcye Pánu rończki w pyékney zyeloności/ Ochędożcye kwyatkámi wdzyęczny ołtarz yego *LubPs aa4; Będzieli chciał za íwá ofiárę oddáć báráná/ tedy go niech przyniefielz przed obliczność Páńfká. BibRadz Lev 3/7; W ten też dzień gdy to zboże oddácie Pánu/ przyniefielz przed Pána báránká łońfzczaká zdrowego ku ofierze paloney. BibRadz Lev 23/12, Ex 35/5, Lev 3/12, 7/29, 19/21, 23/14; Pierwże pożytki káзде ktore wziemi ich/ ktore przyniołá Iehowie tobie [Aaronowi] będą *BudBib Num 18/13, Lev 17/4, Num 18/15, 1.Reg 7/9, 2.Par 1/6; Wiárá więtfzá ofiárę Abel niż Kain przynioł Bogu BudNT Hebr 11/9[4].**

»przynieść ofiárę, obiatę, ku ofierze, na ofiárę« [*w tym: dokąd* (3)] = *adducere in holocaustum, ascendere facere holocaustum, hostiam offerre, adducere a. offerre oblationem, afferre a. offerre sacrificium PolAnt; afferre oblationem Vulg (10:3:2:1)*: A on człowiek przyniefielz íkopu ofiárę zá wyftępek íwoy Pánu przed drzwi Przybytku zgromádzienia. *BibRadz Lev 19/21, Lev 7/29, 30, 12/6, 23/12, 14, Num 7/54; ktoremu [uleczonemu] Pan rofkázáć raczył/ ábyś ízedł á przynioł ofiárę káplánowi wedle rofkázania zakonnego. RejPos 215; Nie przyniefielz nań [na ołtarz] kádzienia obcego/ áni obiáty/ áni mokrey ofiáry wleiefz nań. BudBib Ex 30/9, Lev 2/8 [2 r.], 10/19, 1.Par 21/56, 2.Par 1/6, 4.Esdr 1/31; BudNT Hebr 11/9.*

Szereg: »przynieść a ofiarowác« (1): kazał mu [*wyleczonemu z trądu*] káplán przynieść á ofiárowác dwu wroblu żywych y drzewo Cedrowe *BielKron 36v.*

Przen (3) :

przynieść kogo (2): Który [arcyofiarnik Chrystus] niepotrzebuie co dzień/ [...] pierwey ná swoie grzechy offiar przynosić/ potym zá ludłkie: Bo to vczynił raz siebie przyniozłszy. *BudNT Hebr* 7/15[27]. Cf *przynieść kogo dokąd*.

przynieść komu (1): Przynieście mu [Panu] nową pieśń/ nową/ niełtychána/ Trąbćie mu w głośną trąbę miedziána. *KochPs* 45.

przynieść kogo dokąd (1): Iż on [Chrystus] łzedłszy do Bogá Oycá łwego tám iuż nas przyniołł á ofiarował połpołu s łobą przed Máyełtat iego/ vłpráwiedliwiłszy nas pirwey męką á drogą krwią łwoiá. *RejPos* 130v.

Szereg: »przynieść a ofiarować« (1): *RejPos* 130v cf *przynieść kogo dokąd*.

βββ. *Bogu pogańskiemu* [co] (2) :

przynieść komu (1): Czarną owcę i białą miejcie pogotowi, Tę ziemi, owę słońcu, a my Jowiszowi Inszá przyniesiem *KochMon* 22.

przynieść dokąd (1): Y nazywáli Bárnábafzá Iowifzem/ á Páwłá Merkuryufzem: poniewáz on przodkował w mowie. A kápłan Iowifzow ktory był przed miáłtem *ich*, woły y wieńce do wrot przyniozłszy/ chciał ofiary z ludem łpráwować. *WujNT Act* 14/12.

ββ. *Dać łapówkę* [co] (8) : Chcełz mieć co? przynieśże co *SzarzRyt* D3v.

przynieść komu (4): (nagł) Co dał Liłá Sędzyemu. (–) Sędzyemu ieden przyniołł dwa kápłuny łłulte/ [...] A drugi przyniołł Liłá *RejFig* Aa2v. Cf »dary przynieść«.

Ze zdaniem celowym (1): A łą tácy Vrzędnicy co chłopóm gnoiu pożyczáią/ á potym przynieśie [chłop] báníkę gorzáłki áby mu go odpuścił. *Strum* L4.

Zwroty: »dary przynieść« [w tym: *komu* (2), *k komu* (1)] [szyk zmienny] (3): SEdzia vmárł/ á drugi/ dáry k niemu [Pascenniusowi] przyniołł/ Profzác by go ná ten łtan/ ták poóichu wyniołł. *RejZwierz* 18v, 18v [2 r.].

»[dokąd] pocztę przynieść« (1): I tu [na sąd boży] kto poczte przyniełdzie Od prawy łię wkrotkym czáłzie. A ten łtoy przede drzwyamy Czo wiec zgolemy rekamy. *RejKup* i6.

γ. *Doręczyć pismo* (62) : *LibLeg* 11/185v; Tydzien temu minał, iakoPanKanclerz posłał samSecretarza Ciekłinskiego, miedzyinnemi tozdanie przyniołł rozne od pisania wīm tam ztąd. *ActReg* 127, 127; (nagł) Pozwánégo obroná piérwłza: Nie odpowiadác áż Woźnego vyźrzy. (–) GDy kto kogo pozowie o iáką rzecz/ á łtroná pozwána rzecz: Pánie Sędzia/ chcę widźieć Woźnégo/ ktory przyniołł pozwy [...]: tedy [...] *SarnStat* 568, 569, 575 [2 r.].

przynieść do kogo (3): Antigon krol kazał mándaty rołpíłác do włzyłtkich miałł. Iż chociayby zá memi włálnemi pieczęćiami przyniełfiono do was dekretá iákíe/ á nie zgadzályby łie s łpráwiedliwołciá/ nie przyymuycie ich. *RejZwierc* 43v. Cf »przynieść list«.

przynieść komu (13) cf *Zwroty*.

Zwroty: »przynieść list« [w tym: *komu* (10), *od kogo* (8), *do kogo* (2), *ku komu* (1), *przed kogo* (1)] = *afferre a. offerre a. referre epistolam HistAl* [szyk zmienny] (24): alie gdismi teras naschego naschego [!] połła połlednieyłschego do ye⁸⁰ M. Czefłarza Tur. przyacziela naschego połłaly, tedi yełł nam prziniosł łyłł od ye⁸⁰ Czes. M. wktorim pyłłál kv nam ysč [...] *LibLeg* 10/69v, 7/100 [2 r.], 100v, 11/18, 23, 27v, 41; Biskup záłię Zydowski odpowiedział tym ktorzy łity przyniełli

[*litterarum portitoribus*] [...] *HistAl* B7v; Iako poŕlowie od Dariuŕa przynieŕli liŕt Alexandrowi/ á co zá odpowiedz wzięli *HistAl* F5v; Gdi przinieŕiono liŕt przed Alexandrá/ począł ŕie czitháiac ŕmiać *HistAl* H3, G7, K2v; *BibRadz* I 546b; *BielKron* 210, 227, 405v; *Bellerophontis literae*, Proverb. Vriaŕzowe liŕty. To yeŕt/ Który ná ŕie liŕty przinieŕie. *Mącz* 24b; A gdyż on młodzieniaŕzek przynieŕł ten liŕt ku Ceŕárzowej/ przeczedŕzy y Ceŕárzowa [...]/ wnetki weŕele cnemu młodzieniaŕzkowi corce ŕwej z wielką poczeŕnoćią vczyńiá. *HistRzym* 134; *SkarŻyw* 180; Prawie pod troche niedobrego zdrowia Kr. IM. Pachole wĩm do Kr. Imŕci y domnie liŕty przynieŕł y dlatego (przy innych przyczynach) tydzień na odpis czekał *ActReg* 138, 12, 81; *CiekPotr* 59.

»odpis, odpowiedź przynieŕć« [*w tym: komu* (2), *od kogo* (2)] (3:2): *LibLeg* 7/97v; *Mącz* 306b; A proŕtoŕz im nie zákázano budowánia áŕz to potym oznaymiali Dáryuŕzowi/ y przynieŕiono im odpis [*responsum acciperetur*]. *BudBib* 3.*Esdr* 6/6; My nápiŕzem/ rzekli ŕwięci/ do niego liŕt [...] / á ŕwego wiernego poŕlá poŕŕicie z nim/ áby wam odpis od niego przynieŕł *SkarŻyw* 436, 436.

»[*komu*] przynieŕć z sobą« (1): Proŕzę tylko oto wĩm MPana ŕtrony tego mego Iurgieltu [...] zeby Pan Podŕkarbi do reieŕtru wczas zapisał bo moia nadzieia wŕzytka wPanu Bogu naprzod a w wĩm MMPanie y pewienem tego iakos mi towĩm MMPan obiecać raczył tego doirzeć y expedycią mi porzadna przynieŕszsobą gdy wĩm MM P. dodomu przyiechac będziesz raczeł. *ActReg* 61.

αα. *Przedŕawić do wglądu; perferre* *Modrz* (24) : A zatym przŕŕŕli do poŕłow panowie [...] i przynieŕli kartę, napisaná ręką p. Kanclerzową, czyniac jakoby poprawę onegdajŕzego podania. *Diar* 51.

przynieŕć do kogo (1): Którym [*rewizorom*] téż poruczyliŕmy te krzywdy y doległoŕci [...] oględać y przeŕluchać/ które Poŕłowie Ziemŕcy Podláŕzcy [...] przeciw Stároŕtom/ Célnikom/ y mytnikom náŕzym przekládałi/ y ná piŕmie podáli. A ná tenże Séym przyŕŕly Koronny to wŕzytko máią do nas y Stanów Koronnych przynieŕć/ ku rozeznánium y rozŕádkowi ich ŕtátecznému. *SarnStat* 1198.

przynieŕć od kogo (1): [*według Zakonu*] ieŕliby kto chćiał co przedać/ [...] tego téż niemogł vczyńić/ áżby od Páná ŕwego znák przyzwolenia przynieŕł/ to ieŕt groŕz ná którym był wybit obraz Krolewŕki *GroicPorz* 14.

przynieŕć komu (1): otoŕmy WM przynieŕli ŕpisek ten który nam od WM jest podan około odłóżenia egzekucji praw poŕpolitych na przŕŕly ŕejm *Diar* 38.

przynieŕć sub aliquid [= w jakim celu] (1): POzwalamy ziemiam Pruŕkim Korrektury praw ich/ do ŕádu należącéy/ którą máią vczyńić przed Séymem bliŕko przyŕŕlym/ y przynieŕć iá *sub cenŕuram* náŕzę y Stanów Koronnych. *SarnStat* 866.

przynieŕć dokąd (11): *Tessare frumentariae*, Cechy żytne/ ktore gdy kto w niektorych mieŕŕiech do ŕpichlerzá przinieŕie żytá mu pewną miárę dawáyá. *Mącz* 452a; Tych wŕzytkich beneficiy reieŕtr mogliby Biŕkupi przynieŕć ná ŕeym. *ModrzBaz* 138v; A ieŕli kto tákowym vznánium [*co do waźnoŕci zapisów dóbr*] y Dekretem czułby ŕie bydź vćiŕnionym/ będzie mu wolno to vznánie vćiŕku ŕwego przez áppellácią przynieŕć ná Séym Wálny. *SarnStat* 98 [*idem* 161], 56, 161, 391, 402, 415, 863, 1182. *Cf Zwrot*.

przynieść skąd (2): (*nagł*) Iozeph iednego z nich [*braci podejrzaných o szpiegostwo*] zoftawuie do fprawy (-) [...] Iednemuć tu z was zoftać inak być nie może A iż przynieście flufzne z fwoiey ziemie znaki Iz tak iako mowicie ieft z wałz każdy taki *RejFóz N. Cf Zwrot*.

Zwrot: »list przynieść« [*w tym: dokąd* (1), *skąd* (1)] = *litteram portare a. praesentare a. producere JanStat* [*szyk zmienny*] (5): gdy będzie kto pozwány/ á Rok o wiefzłą rzecz odkłáda: [...] gdy przydzie Rok téy zwłóce/ ma przynieść list od onégo fądu/ gdzie w ten czas twierdził lie mieć fprawę o wiefzłą rzecz *SarnStat* 768, 194, 768, 775, 1115.

Szereg: »dać i przynieść« (1): które [*listy*] tak My/ iáko Zakon náłz oboim poddánym náłzym dáć obiecuiemy y będziemy powinni. A náłzy poddáni takowéż poddánym Pána Miŕtrzá y Zakonu/ á zásię poddáni Zakonni poddánym Królestwá náłzého dáć y przynieść [*dare et praesentare JanStat* 898] będą powinni ná roku *SarnStat* 1115.

Przen (3) : Závzdział [*Judasz*] ná fzyię powroz: Sam dał Sentencyá Ná fię/ vczynił z siebie sam exekucyá. Sam ná fię lice [*tj. dowód rzeczowy*] przynioł/ sam pieniądze zgołá Z onym workiem foremny wrzucił do Kościoła. *KlonWor* 31.

Zwrot: »przynieść na sobie« (2): iż iuz [*Pan*] idzie do Oycá: á tám iuz iáko báránek niewinny/ ktory wziął grzech náłz ná fię/ [...] przynieŕie ná sobie vfpráwiedliwienie náłze/ á vkaże ie Bogu Oycu fwemu. *RejPos* 130v, 297v.

đ. Powrócić z łupami, ze zdobyczą (13) : A gofpodarz wzięwŕzy ŕiadkę/ Idzie mrokiem ná vfadkę: Albo ŕidłá ftáwia w leŕie/ Iednák záwždy co przynieŕie. *KochSob* 70.

przynieść dokąd (7): *Leop* 1.*Par* 18/7, 1.*Esdr* 6/5; [*Dawid, zwyciężywszy Idumejczyków*] do Ieruzálem wfzytki ŕkárby nieprzyiacielŕkie przynioł/ złoto/ ŕrebro/ y miedź *BielKron* 70v; [*zwycięzcy Liwlantów, sprzymierzeńców Zakonu*] czerzy chorągwie ná znak zwycięŕstwa do Kráková przynieŕli/ ktore miedzy drugie záwiefzono. *BielKron* 387, 354; Wypádnie záiaczek/ ázałz go nie rofkofz połzczwác/ zá nim ŕobie pobiegác/ á iefzcze lepŕza do lęku go przywięzić y do domu przynieŕć *RejZwierc* 110; *PudlFr* 32.

przynieść skąd (3): Przytym z Bethy y z Berothu miałth Hádárezerowych przynioł Krol Dawid bárzo wiele miedzi. *BibRadz* 2.*Reg* 8/8; Wfzakże miłował ociec więcey Ezau iáko pirworodnego/ á rad iadał co on przynioł z łowu fwoiego. *BielKron* 14, 354.

W przeciwstawieniu: »wynieŕć ... przynieŕć« (1): Ale y naczynie koŕciołá Bożego złote y ŕebrane/ kthore był Nábuchodonor wynioł z koŕciołá Ieruzolimŕkiego/ á przynioł do Bábilonu/ niechay będą przywroczone/ y odniefione do koŕciołá Ieruzolimŕkiego *Leop* 1.*Esdr* 6/5.

Zwrot: »z sobá przynieŕć« (1): Gdyż lepak przed Senaty Rzymŕkimi z nieiakich pieniędzi [!] [*Scypion*] obwinion był, odpouiedziá, gdim wfzttkę [!] Affrikę pod wałzę moc przywiodł, nicem z ŕobá krom imiona nie przynioł. *BielŻyw* 116.

Przen (2) :

przynieść komu (1): *RejPos* 176v cf *Szereg*.

przynieść dokąd (1): A tám [*Chrystus do Boga Ojca*] przynioł wfzytki łupy ŕprzećwinkow á nieprzyaciol tego to cłowieká nędznego *RejPos* 344v.

Szereg: »przynieść i pozyskać« (1): Tákże też y ty vczynń nędzny rybitwie/ iefliżeś ieft powołań do tey łodki świętey á ná ten święty obłow Pána śwego/ wypłocz też ty liatki swoie [...] / á rzuć ie w imię święte iego á wedle fłow iego/ ná głębią márníego morzá fwiátá tego [...]. A przyniefielz y pozyłczelz wdzyęczny á przyjemny obłow Pánu swoiemu. *RejPos* 176v.

ε. Wnieść posag (4) : Druga vboźlza zóná niewinna swym połágiem nágrádzáć tego co piérwlza przyniołłá *SarnStat* 1271.

Zwrot: »przynieść z sobą« (1): Przekłádałz trudność y kółzt żony wychowánia/ A o roznych przypadkoch rozliczne łtáránia. A tego nic nie baczyłz co przyniefielz s sobą *RejWiz* 58.

Przen (2) : Cnotą grunt záłożywłzy/ kto przyniefielz ktemu Y vrodę/ y szczęście/ bliłki fortunnému. *KochDz* 105.

Zwroty: »[komu] posag przynieść« (1): A niczym iey [zazięblej duszy] inłzym bełpieczniey nie ogrzeielz/ iedno połóż przy niey ony trzy Sunámitki/ á ony trzy zacne páńienki/ Wiárę/ Nádzieię/ á Láłkę. [...] A czoźci zá połagi álbo zá vpominki ty páńienki przyniołłá s sobą? *RejZwierc* 127v.

»przynieść z sobą« (1): *RejZwierc* 127v cf »posag przynieść«.

ζ. Zapłacić; rozliczyć się (4) : Powiedáli też o drugim/ iż gdy plácono z ofiádłych łanow po kilku grołzy/ tedy fie też zmowił s fáiády/ áby ich názáiutrz trzey ná iednym łanie łiedziáło: przyniołł też Woyt ledwe mniefzłą połowicę z onych ofiádłych łanow. *RejZwierc* 39; A choćiáłzby drugi mogli zápláćić/ ledwie połowicę przyniefielz/ máiac ten dług iákoby ználezony. *BudBib Eccli* 29/7.

Przen (2) :

Zwroty: »przynieść z sobą« (1): powieda [prorok]/ iż przydzie Bog twoy/ [...] iż przyniefielz s sobą zapłátę y pomłtę w łpráwiedliwości swoiey. *RejPos* 3.

»przynieść zapłátę ([komu])« (2): iż im on [Pan opiekunom wiernych swoich] to chce łowito nágrodzić czáfu náwrocenia swe^{go}. To ieft/ ná on czás gdy przyniefielz zapłátę wiernym swoim/ á wieczną pomłtę złým łzáfárczom á niewiernikom *RejPos* 211, 3.

b. Prowadząc kogoś lub jadąc z kimś; przyprowadzić z daleka [kogo] (34) : [królowa] rofkazáłá áby go [Dobiesz króla] poimał żywo á przyniołł *BielKron* 354v, 313v; [Záczym też to łpráwić mogę [mówi Parys]/ iż Hefsyonę [uprowadzoną przez Greków] wymogę á przyniołłę. *HistTroj* B8v].

przynieść do kogo (3): Nálipawłzy im wory nakłáde pieniędzy Aby z łamą pieczęcią do oycza do niefli A tu młódfzego brata do mnie go przyniefli *RejJóz* M6v; *BielKron* 17v. Cf »cało przynieść«.

przynieść komu (12): *RejJóz* N8v; [Libusza mówila:] iedźcielz ná pułnocne kráiny/ á kogo naydzieicie ná żeláznym łthole iedząc tego mi przynieście/ á ia go zá męzá wezmę *BielKron* 318v; Gniewał fie o to Iágielło ná dzyewołłęby/ iż mu ia [Annę] przyniešli/ bo fie mu nie cudna zdáłá *BielKron* 383, 177v, 354v, 360, 374v; *BiałKaz* I4v. Cf »małżonkę przynieść«.

przynieść na czym (żywotne) (1): kazał [Soltan] nas do fiebie przywieść/ y przyniefielz nas ná iednym Wielbłádzie w okowach *BielKron* 457v.

przynieść dokąd (17): *LibLeg* 11/59v; *RejJóz* M7, Nv; Paulus Emilius Mácedonią zwoiował poráziwłzy ich krolá y poimawłzy Perfeulá ze dwiema łynomá y dzyewką/ ktore przyniołł do Rzymá ze włzemi łkárby/ ná znak tryumfu. *BielKron* 121; ktorego [pojmanego wojewodę] gdy przyniefielz ná Olłztyn zamek/ á tám głódem vmorzon. *BielKron* 375v, 17v, 166, 358v, 363; *BiałKaz* I4v; on

[*Józef, syn Jakuba*] przedany do Egiptu/ zazdrość braterfką wytrwał: á ten [*św. Józef*] okrucieństwo Herodowe ćierpiąc do Egiptu wćiekał/ y tám Chryłtuła przyniołł. *SkarŻyw* 245. *Cf Zwroty*.

przynieść skąd (1): Tego czału Kfiążęciu Prułkiemu Woyćiechowi Márgrábicowi żonę z zamorza fiołtrę Krolá Duńkiego dżiliefzgo przyniełiono *BielKron* 419v.

Ze zdaniem celowym (1): [*Józef do braci*]: iedźcie co rychley do domu á oycá przyniełcie ze wżytkim domołstwem wáłzym tu do mnie/ iż go przechowam *BielKron* 17v.

W przeciwstawieniu: »wywieść ... przynieść« (1): abi wałcha wyelka k.m. raczil swoye dziewke od tey Zyemie wiwyelcz y prziniełcz do łwoyey Zyemie abowym yz Czełfarz Thur. barło sye na to nałfadzył abi yey mołł yako dołtacz *LibLeg* 11/59v.

Zwroty: »cało, żywo przynieść« [*w tym: do kogo* (1)] (1:1): [*Konrad, książę głogowski*] námowił Lutká łłuzebniká piąthego [*tj. Henryka V, księcia legnickiego*]/ áby páná łwego do mnie żywo przyniołł álbo głowę iego *BielKron* 367, 17.

»małżonkę, żonę, [*kogo*] za małżonkę przynieść« [*w tym: komu* (4), *dokąd* (4)] [*szyk zmienny*] (3:2:2): Láthá 1522, Lodwig Krol Czeski y Węgierski przyiechał do Prági [...]/ á przed thym rok małżonkę mu przyniełiono do Budzyniá Márya/ fiołtrę Cełarzá Kárłá piąthego *BielKron* 328, 50, 360, 419v, 428v; *BielSat* D4; *BielRozm* 30.

»przynieść [*dokąd*] z sobą« [*szyk zmienny*] (2): *RejJóz* N8v; Stámtąd pułćili łie ku Murzyńłkiewy łtronie/ biorąc ludźi y tędy y owędy rozmáitych vrod/ ktore zá ieden dźiw przyniełzli s łobą do Liłybony. *BielKron* 448.

»zasię, nazad przynieść« (1:1): [*Synowie zapewniają ojca, że zabierany przez nich najmłodszy brat niebawem powróci do domu*]: Patrz to na nałzych garlech iako my baczemy Iż go w wielkiew radolći żalię przyniełiemy *RejJóz* N6; A ci ielłi Heleny náзад nie przyniołá/ Iákoż widzę że bez niey ták ná morze włiedli/ Włzytko łię woyłko tedyłz ma rułzyć/ y prołto Ku Troii żagle podác *KochOdpr* D3.

Przen [*dokąd*] (1) : A tu mnie też przyniołło teraz łzczęłcie moie/ Iż w łwey zmiełżáney myłli widzę oczy twoie. *RejWiz* 85v.

c. *W sposób nadprzyrodzony* [*kogo dokąd, [do kogo]*] (4) : Anyoł wzyawłzy z dáleká Proroká inego/ Przyniołł go y z gárnułzki/ nád iálkinią iego [*nad jaskinię, w której więziono Daniela*]/ Y nákarłił Proroká [*Daniela*] bárzo zgłodniáłego *RejWiz* 156; Połtánowił [*Bóg*] Ray [...]/ do ktorego napirwey Adámá pirwłzego człowieká przyniołł *BielKron* 1v.

W przeciwstawieniu: »odnieść ... przynieść« (1): A w ten cżás gdy go [*Eliasza*] iuż [*Bóg*] chciał/ s tego łwiátá odniełć/ A do łwego przybytku/ dziwnym cudem przyniełć. Szedł Heliałz z Galgálow/ [...] *HistHel* D2v.

Fraza wyrażająca dezaprobatę: »diabli przyniełli, [czart przyniesie]« (1): iáko ow co gdy mu łie co nietrefnego trefi/ tedy włzytko dyabłom przyczyłtha/ powiedáiąc: Alboć mię tu byli dyabli ná ten cżás przyniełli/ álboć to dyabli ná mię przepułćili. *RejZwierc* 139v; [*Mołkwá wżad łkokiem* [...]] Mnie Pán połłał by náзад/ włzyłcy łie wrołci. Iedno łwemu dworowi/ kazał cżekác wlełsie/ Zali do nas tę Mołkwę/ ielcżce cżárt przyniełsie. *RymszaDeket* 24].

d. *O kobiecie ciężarnej, tu: o Matce Bożej* [*kogo*] (3) : Bo wyznawa Helźbietá: Skoro/ práwi/ sítał łię głos pozdrowienia twego [*przybyłej Maryi*] w włżu moich: vwefeliło łię dźieciátko w żywołcie moim.

[...] Chryftus Bog nález/ przez nią mowił: oná go przynioflá/ oná go domowi onemu/ y Ianowi życzyłá. *SkarKaz* 579b, 577a.

Zwrot: »w żywocie przynieść« (1): która [gołębica wypuszczona z Arki Noego] wroczyła fyą rołczką olywną wufczyech fwych nończ [!] pokoy zyemy ukazuyącz [...] ta gołąbycza przefz zolczy(a) gorzkofczy byla maria [...] ta na fkonanyu fzwiyata rozgá olywná criftufa zmylofyerdzya uyelkyego wczyelonego wkwythnączym lyńczu bo lafky y moczy pelnego wzyuoczye przyniofla *PatKaz III* 100v.

B. Podmiotem jest zwierzę; rapere PolAnt [kogo, co] (11) : Tedy Gwido otworzywfzy fkrzynie y tłumoki ktore oni osłowie byli przynieśli/ y nálasł wielkie bogáctwá *HistRzym* 68; iáko pczółká zbyera fobie z nadobnych zyołek przyfmáki fwoie. Boć pewnie z łopianu/ áni s pokrziw/ áni s piołunu nic nie przyniefie. *RejZwierc* 17; Y w tym ptak rybę/ którą fię nádzień pośilić mogli/ przyniofl. *SkarŻyw* 518.

przynieść komu, czemu (żywotne) (3): Noe ośchnął z okrętem ná wyfokich gorach gdy gołębiczkę z okrętu wypuścił/ która mu przynioflá oliwná gáłáfkę *RejZwierc* 129; *SkarŻyw* 518 marg. Cf *przynieść czemu do czego*.

przynieść czemu do czego (1): Wydzieráią [podrzucone kukulczęta] dziedźicom w onym ciemnym leśie/ Co im Oćiec y mátká do nofká [= dziobka] przyniešie. *KlonWor* 61.

przynieść w czym (2): *BibRadz Gen* 8/11; która [gołębica] wieczor przynioflá do okrętu rozgę oliwná z zyelonemi listki w nofie [= dziobie] fwoim. *BielKron* 5.

przynieść dokąd (4): Kiedy go wyrzucili/ ten [delfin] go wnet ná fię wzyął. Y przyniofl go do brzegu *RejZwierc* 119; którą [Europę] był Iupiter przemieniwfzy fie w Wołu vniofl/ á ná wysep Krete [!] przyniofl *BielKron* 48v, 5; *RejZwierc* 200.

C. Podmiotem jest środek transportu [kogo komu] (1) : [Łodzi bukowa] Coś to zołwicom za brátowá/ Corom fzláchetnym Pryámowym [...] przynioflá: Zá którą o to wtropy profto/ Iáko zá zbieglá niewolnicá/ Prętká pogonia przybieżáá. *KochOdpr* C4.

D. Podmiotem są siły natury [kogo, co] (4) :

przynieść dokąd (2): Iełt w kóniec gór Rákułkich ku Gorycyéy mieyfce w okrąg głębokié/ y niemáá: [...] źimę ták poczyna/ iż wodá w niém wielka wzleie/ y ryb wielkich y różnych doftátek ná ónze grunt przyniešie *Oczko* 9v. Cf *Zwrot*.

Zwrot: »zás [dokąd] przynieść« = *zawróćć, cofnąć (1)*: Iuż fię y zá morze puścić chćiał/ ále go wiátry zás do iegofz brzegu przyniofły *SkarŻyw* 473.

Przen (2) :

przynieść komu (1): Enealá pod ten czás tám wiátry zaniofły/ Sktorym práwie złe wfzytko/ y fmierć iey [Dydonie] przyniofły. *PudłDydo* A3.

Zwrot: »z sobá przynieść« (1): że wodá tę włáfnóć z fobá niešie/ którą w źiemi/ fład plynie/ wźięá: á tam z tákiégo fye meatu wźiáwfzy/ przez żyły idáč/ też włáfnóć z fobá przyniofla. *Oczko* 4v.

2. Przybyć do jakiegoś kraju, mając nabyte gdzie indziej cechy, poglądy itp. lub wprowadzając doń coś przedtem nieznanego; afferre Modrz, Cn; adducere PolAnt; invehere Modrz; apportare, deportare, ferre, importare Cn [co] (28) :

przynieść od kogo (1): Wyznawa *Cicero*, iż [...] cokolwiek do Rzeczypospolitey przyniosł/ to wżytko od nauczycielow y Miłtrzew przyniosł. *ModrzBaz* 129v.

przynieść do kogo (3): Ręczniki łzerokie iż do nas ze Włoch przyniesiono/ zaráz też y przezwiłko ich s nimi przyłżło/ bo ie Thowągłiami zowiemy *GórnDworz* F6v, li4; Ale iż niektore połtronne narody/ wyobrażenia náleznych pieniędzy nálezowały/ á tym łpołobem/ łwoie do nas przyniesłi/ trzeba [...]/ áby nálezey monety kłtałt ábo wyobrażenie odmieniono: bo inłszym łpołobem/ trudno mamy obcey ztąd zbyć. *ModrzBaz* 34v.

przynieść komu (4): *LeszczRzecz* A6; *OrzQuin* I4; GDy się Grekowie z Olmego Zboru/ w wielkiej zgodzie/ iedności y miłłości/ z Lácinniki roziácháli: Márek Ephełki/ rozłiewcá niezgody miedzy brácią/ [...] Czernce prołte á vporne wzburzył/ y lud połpolity: ktorzy [...] ná Lácinniki wołali: przekłęci/ y ci znimi co nam ich kácerłtwá przyniesłi. *SkarJedn* 320; *GórnRozm* D3v.

przynieść dokąd (14): *BielŻyw* 23; Ten Krol [Wacław] Czełkie grołze do Polłki napierwey przyniosł/ á przed tym łrebro łmálcowáne bráno y łkorki Wiewiorcze miáltho pieniędzy *BielKron* 368v; Przyniesiono thez tám [na wyspę *Maderę*] korzenie winá iż sie bárzo dobrze rodzi *BielKron* 448v, 121, 276v, 373, 399; piérwłzy Stánkár przyniosł nam Niemieckie Kácerłtwo/ to iest/ iáwne bluzniérłtwo do Polłki *OrzQuin* I4, Q2v; Fráncá/ Piżmo/ Sálatá/ łnimi [z Włochami] to náłtało. Owy pludry opuchłe łzkárpety/ mołtárdy/ Niedawno tho tu przyniosł włolki narod hárdy. *BielSat* B3v [idem *BielRozm*]; *RejZwierc* 24; *ModrzBaz* 129v; *BielRozm* 12; *GórnRozm* D3.

przynieść skąd (9): Ten [Lukullus] też napirwey rodzaj wiłni do Włoch przyniosł z Azyey. *BielKron* 121; Tez tę náukę [tworzenia jedwabiu] zá krolá Sycylijskiego Rogieryulá do Włoch z Greciey przyniesiono/ á do Greciey z Indyey *BielKron* 276v, 272v, 399; *OrzQuin* Q2v; *GórnDworz* F6v; *GórnRozm* D3, D3v, I3.

Ze zdaniem dopełnieniowym [zawsze z zapowiednikiem: to; zaimek względny (2), żeby (1)] (3): (marg) Rzymiáne do Greciey łłali dla przyniełszenia práwá. (-) á wy czemu się włtydżić mácie połłác do cudzych ziem ludzi doyrzále/ żeby wam z támtąd nie tylko rádę ná to przyniesłi/ iáko od Tátar obwárowác gránice/ ále y to żebyłcie bełpiecznie w domách łwych żyli *GórnRozm* D3v; nie przyniosłzá owi [młodzi wracający z Włoch] z łobą tego/ co by Koronie było zdrowo ále to przyniosłzá czego nie vmiec [!] zdrowiey było. *GórnRozm* D3v.

Zwoty: »[jakie] obyczaje przyniełć« [szyk zmienny] (3): *BielKron* 75v, 272v; iż Alexánder siłá wczynił dobrego thym ludziom/ ktore pod mocz łwá podbił: naprzod przyniosł do nich dobre obyczáie/ á ze źwirzát ludzie podziáłł *GórnDworz* li4.

»przyniełć prawa« (2): Potim [Anacharsis] wracziáć sie do łwey krainy tedy prawa Attenłkie y wrzędy chciáł przyniełć do Scitiey oyczyzny łwey *BielŻyw* 23; *GórnRozm* D3.

»z sobá, w sobie przyniełć« = *secum a. una ferre Cn* [szyk zmienny] (4:1): Pandora, Iedná niewiáłtá [...] z niebá ná ziemie [!] [...] zesłána która miedzy ynłzemi rzeczámie febre/ łuchoty y yne choroby s łobą prziniosłá. *Mącz* 275b; *OrzQuin* Q2v; ielłibył też ták w łobie nic w obyczáioch ozdobnego do domu nie przyniosł/ tylko to coł widał/ tedy rownie iákobył we źwierciáđło pátrzył/ [...] á otárlzy gdzie brudno/ wnet máło odłzedłzy wżytkegobył zápomniał. *RejZwierc* 24; A gdy potym przyłzedł

Amác-iáhu z porafzki Edomczykow/ przynioł z łobą bogi [*adduxit deos*] ludu Seirfkiego/ poftánowił ie zá Bogi łwoie *BudBib 2.Par 25/14; GórnRozm D3v*.

Szereg: »przynieść albo nawyknać« (1): Miefzczánie áby nie ieździli z miáłthá nigdziey/ by obyčzáiow fkážonych záfie fkąd nie przyniefli álbo nie náwykli *BielKron 272v*.

W przen (1) : iz od nas z Włoch wiele fię do Polłki złych rzeczy przyniofi/ trzebaby y muńsztuki z támtąd przynieść te/ ktoremi we Włofzech wyftępkí hámuia. *GórnRozm I3*.

3. Przekazać jakąś treść, zwykle słowami (135) :

a. Powiadomić, poinformować, powiedzieć komuś; *afferre Vulg, Mącz; renuntiare Mącz, PolAnt; apportare Mącz, Cn; deferre Vulg, JanPrzyw; annuntiare Vulg; nuntiare, perferre Mącz; referre PolAnt* (41) : Przynieście/ iefli łnac co maćie/ rzekł Krol Iakobow: Niech przyftąpią/ á zwiáftuią nam włyćkie rzeczy przyłfle. *Leop Is 41/21*.

przynieść co [= wyraz o znaczeniu ogólnikowym] (6): Na thy rzeczy chtore był pan Soboczki przynosł, thack my Luthphibałza odpowedyzal. *LibLeg 9/51, 9/49v, 50v, 11/151v*; O Krolowa/ Wdzięczney nowiny połła małz przed łobą. (–) Day Boże/ byś co prynioł [!] poćiefznego. *KochOdpr B3*. Cf *przynieść co od kogo; co przed kogo*; »nieco nowego przynieść«.

przynieść co [= rodzaj wypowiedzi] (18): *BudBib Deut 1/22, 1.Mach 5/38*; Iefli Páweł/ [...] wćiekł fię do Piotrá/ áby tym ktorzy w Antyochiey o zakonie gadáli/ wątpienie roftrzygnione [*tj. rozstrzygnięcie wątpliwości*] y rozwiázáne przynioł: dáleko my więcey podłemi będąc/ do łtolice Apołtołłkiey wćiekamy fię *SkarJedn 129*. Cf *przynieść co do kogo; Zwroty*.

przynieść co [= przedmiot wypowiedzi] (5): *LibLeg 11/172*; w ten czás też Gerárdus Welthuichus przyiechał z pofélłtwá z Thurek/ y przynioł zá pięć lath przymierze. *BielKron 230; GórnRozm H4v*; Przeciw ktoremu łtánawłzy ci co nań fkárzyli [*Żydzi przeciwko Pawłowi*]/ żadney winy złey nie przyniefli z *tych* ktorychem fię ia [*Herod Agryppa*] domniemawał. *WujNT Act 25/18*; A iefli kto tákowym vznániém y Dekrétem czułby fie bydź wćiśnionym: będzie mu wolno to vznánié wćiłku łwego przez áppellácią przynieść ná Séym Wálny. *SarnStat 944*.

przynieść co do kogo (2): Y zmwili fię [*heretycy*] ná potwarzy łprołne y kłamliwe/ ktore do Cefarzá [...] przyniefli: mieniác iáko łiłtámi Cefarłskimi [*biskup Atanazy*] gárdził *SkarŻyw 389, 349*.

przynieść co od kogo (2): Czemu on wyari nyedawayacz, Iwanowy wozniczi ku panu zwłodarczikyem doyachacz a okolo poruczenya łprawą odnyego przyniefcz kazal. *LibMal 1548/146v; Mącz 285a*.

przynieść co przed kogo (2): Czo pirwey przed nas przyniołá to za prawdę mamy *Rejłóz I7; Mącz 254c*.

przynieść komu (13): *OrzQuin B*; połsemy męże przed łobą że wyłzpieguią nam ziemię/ á przyniołá nam łprawę/ ktorą bychmy fię drogą puścić mieli *BudBib Deut 1/22*; Iudá przeto połłał łzpiegi do obozu/ ktorzy iemu takową odpowiedz przyniefli/ [...] *BudBib 1.Mach 5/38; SkarJedn 129*. Cf *Zwroty*.

przynieść dokąd (4): Y ták pierwey był ten łkaran/ ktory odnioł krzywdę/ niźli ten kto iá vczynił. Iákoż y teraz ták bywa/ gdy kto krzywdę łwą ná Seym przyniefie *GórnRozm H4v; SarnStat 944*. Cf »nowinę przynieść«.

przynieść skąd (3): Seym tám wżyftek o tym iest/ iákoby brác/ á nikomu nic ná wieki niedác. (-) Tylkożeś [= *tyle-s*] nam przyniołł z Seymu tego? (-) Nic więcéy. *OrzQuin B. Cf* »nowinę przynieść«.

Z przysłówkiem ilościowym zastępującym dopełnienie bliższe (1): *OrzQuin B cf przynieść skąd*.

Ze zdaniem dopełnieniowym (1): Acta ad senatum renunciare Co fie ftáło to przed rádę przynieść. *Mącz 254c*.

Zwrot: »nowinę, nieco (*a. trochę*) nowego przynieść« [*w tym: komu* (7), *dokąd* (2), *skąd* (2)] = *annuntiare Vulg; afferre paulum novi, apportare novi aliquid a. rem novam, perferre nuntium Mącz* [*szyk zmienny*] (12:2): Thedi tam tefch do Conyna Nyewyerłki mlody przyachal i prziniołł thą nowyną o pobranu Gdanfczanow *LibMal 1543/69; Leop 2.Reg 4/9[10]*; Napierwey tę nowinę Ian Zarębá s Kálinowey/ máiąc rozłożone konie ktemu/ do Toruniá s Kráková Krolowi przyniołł *BielKron 418v*; A te paulum alatum est novi, Trochę nowelgo [!] przyniešiono od ciebie. *Mącz 285a, 123d, 313c; GórnDworz R7; RejZwierc 13, 153v; SkarŻyw 349; ReszList 187; ActReg 100*; Iešcze cię raz przeżegnam. Iédź w dobrą godzinę/ A przynieš požádáną pokoiu nowinę. *WyprPl C4; SkarKaz 519a*.

»przynieść obietnice« (1): *RejPos 179v cf W przen*.

»[komu] poselstwo przynieść« = *perferre nuntium, rem nuntiare Mącz* (2): Timeo miser quam hic mihi nunc rem nunciet, Otoć mie niewymownie tęgá [= *niepokój*] yłz nie wiem comi zá pošełstwo ten przyniešie. *Mącz 456a, 123d*.

»przynieść wiešć [komu]« (1): A Tęcza [*tj. bogini Iris*] zaš przyniošła wiešć pięknej Helenie, [...] Tę w jej domu znalazła, [...] Stanąwszy tedy blisko Iris nieleniwa Tak przerzeká: „Wstań a podź, Nimfo urodziwa, Że ujrzyš dziwne sprawy [...]” *KochMon 23*.

W przen (1) :

Zwrot: »przynieść do uszu [czyich]« (1): Thu obácź iż [...] wielkie á zacne ofiáry iego [*Abrahama*] nigdy mu zyednáć nie mogły tego błogofławieńštwá wiecznego. Aż gdy Pan przyniołł ony święte obietnice šwoie do wšzu iego o tym zefłániu [...] zbáwiciela obiecánego/ [...] toż tám dopiro [...] *RejPos 179v*.

Przen [co] (3) : ktory we dni ciáłá šwe⁸⁰ y modlitwy y prozby ku onemu ktory iy mogł ráutowáć z šmierci/ zkrzykiem mocnym y łzami/ przyniołł/ y wyšłuchan z štráchu. *BudNT Hebr 5/7*.

przynieść do kogo (1): iż przyieždźáli ludzie z roznych ziem/ ktorzy będąc wielkimi prošthaki/ mieli iednáć indziej thę flawę/ iákoby mieli być záwołánemi dworzány: prawda iż fie potym nikićemnošć ich odkryłá/ wšzakżešmy my przedię przez długi čás ciągnęli kothá/ zá onym mnimánieniem/ kthore o nich do nas flawá przyniošłá *GórnDworz D4*.

przynieść komu (1): To wnas ofobliwa [!] przekażkę mądrošci czyni że fie šami barzo šobie špodobamy, á czo nam pochlebštwo przyniešie, to wnet šobie iako dług pokładamy *BielŻyw 145*.

α. *Dać do zrozumienia przez wnioskowanie; przen* (2) :

przynieść co komu (1): *RejPos Ooo4v cf Szereg*.

Zwrot: »[kogo] przed oczy przynieść« (1): niemam wpámiešci/ Bych cię [...] y przez šen kiedy widział: ále pišmo twoie/ To ciębie oznaymiłó/ y przed oczy moje Przyniołł [*tj. mogłem się domyšlic, jaki jesteš, na podstawie tego, co napisałeš*]: zem cię w głowę lepiéy wlepił šobie/ Niź by mi cię był pošłáł w twéy włášnéy ofobie [...] šen *KochFr 87*.

Szereg: »przynieść a okazać« (1): gdyż on [zmarły chrześcijanin] to nam przyniołł á okazał w łobie/ czym ma być godzyen Pánu Bogu łwemu/ gdiż iuż opuścił á zołtáwił tu włytki godności y dołtoyeńłtwá łwoie y łwiátá tego. *RejPos* Ooo4v.

b. *Ogłosić; wygłosić* [co] (3) : Coż będą mowić zyemiánie/ Gdy pobor przyniołłá ná nie/ Z dáleká Połłom náłáią/ Z blifká łie niłko kłániáią. *RejZwierc* 234.

przynieść komu (1): niewiem co za oracyą posłowie na witaniu krolowi Ie⁸⁰ mci przyniołłá na seym *KochList* nlb 2.

przynieść dokąd (2): TAKże gdzie kolwiek ten edykt á Wyrok Krolewłki przyniefiono [ubi innotuit hic iussus]/ thám pogáni iáwnie á połpolicie łtroili wełela *Leop 3.Mach* 4/1; *KochList* nlb 2.

c. *Zaproponować* [komu co] (1) : A gdy mu [Tyberiuszowi] po łmierci Augułtułowey Celárłtwo przyniefiono/ pod chytrą połtáwą niechciał go przyiác *BielKron* 140.

d. *Podpowiedzieć, podsunąć myśl* [co] (8) :

przynieść ku komu (1): Powiédz mi Iásiu/ coć łye w ów czás džiáło/ Kiedył był przegráł tálárov niemáło [...]? Któz taki fortél przyniołł był ku tobie/ Gdy miéłzek łtękał/ żeł ná bók łtyłkował? Ták niłk fáłłzywie nigdy nie chorował. *PudłFr* 5.

Przen [w tym: komu (4)] (7) :

Fraza: »co łlin(k)a przyniefie do gęby, do ust« = *nic, bez trełci, bez sensu; quod a. quicquid in buccam venerit a. venit* *Mącz, Cn* (3:3): ieden ięzik j ten wargami j też zębami zamkniony, abyłmy w mowie rołtropni byli á nie mowili czo flina do vłt przyniefie. *GlabGad* C2; Aiazbałłá bil człowyek pranłky a gnyewlywy, a gdy sią rołzgnywewał thedy tho mowyl czo mv zlyna do vstł przyniefie. *LibLeg* 7/97v; Garrio, Ládá co mówię co mi flinká przyniefie do gęby. *Mącz* 142c, 27c, 480b; co fliná do vłt przyniefie tho bredzą. *SarnUzn* F6.

Zwrot: »do serca przyniefie« (1): (*marg*) Záchowánie iego [łw. *Wojciecha*] w zakonie. (-) Myłł káždá łwoię y co komukolwiek czárt do łerca przyniołł/ łtárlżemu oznáymił. *SkarŻyw* 354.

e. *Napisać tekst lub jego fragment; afferre* *Modrz* [co] (7) : ácz łię niełpodziwam/ żebył co pewnieyłżego náđ one co o Rzeczypołpolitey piłáli/ przyniefie mogł/ [...] przedłię podiáłem łię tey mátereyey piłác *ModrzBaz* 1, 1; co [łłuczony *garniec z potrawą*] gdy obáczył S. Ephrem w gniefie łie ták viáł y zwyciężył [...]. y łiadwłzy náđ onymi łkorupámi/ iadł to z ziemie co łię wvárzył. Tom dla tego przyniefie: ábyłmy wiefieli iáko mowi S. Ambroży: iłz łię łwięci nierodzili z cnotámi *SkarŻyw* 121; *CzechEpPORz* *3.

przynieść do kogo (1): prołżę/ ábyłcie mi odpułłci Ziemiáninowi prołtemu: który/ iefłize do was łudzi vczónych nie przyniołł tego/ czego wy chcieli: dołyc iefł iemu/ że to/ co wam obiecał/ ziłcił iáko mogł. *OrzQuin* M.

[*przynieść o czym*: Mówmy co o tey Piotrá ł. zwierzchności [...]: á potym o łpráwách obudwu [łwiętych *Piotra i Pawła*] ku náłzym dołryłm obyczáiom y náłłáđowániu cnot ich wielkich/ co da Pan Bog/ przyniefiełm. *SkarKaz* 571b (*Linde*).]

Zwroty: »[komu] nauki przyniefie« (1): o przyczynách tych o zmartwychwłtániu wywodow ták wielkich/ o pokoiu y bliźnách ran Páńłkich/ poćiefzne wam náuki z dáru Bożego przyniefiełmy. *SkarKaz* 203b.

»na plac przynieść« (1): Y niewłtyd mię tego żem ták rádźił [by wobec zagrożenia chrześcijańskiej wiary przez Turków cesarz niemiecki uczynił pokój w swej zwaśnionej religijnie ziemi]: Bo któż wždy co pożytecznieyżęgo w téy ták wielkiéy trwodze ná plác przynieść może nád to/ com ná ón czas powiedział? *OrzJan* 131.

f. *Przekazać wolę i naukę bożą (też fałszywie); deferre Vulg; accipere, capere, referre PolAnt* [w tym: co (72)] (75) : *KrowObr* 157v [2 r.]; cokolwiek przyniofą/ y fkađkolwiek piłmá zbierać będą ci/ [...] nie mamy im wierzyć. *WujNT* 104.

przynieść kogo [= *wiedzę o kim*] (2): Papiész Grzegorz wtory y trzeci/ y Papiész Zácháryałz/ y ini ponim/ z Rzymu nam pošły fwe pošáli/ y Chryłtuła y słowo Boże nam przynieśli *SkarŻyw* 520; *SkarKazSej* 703a.

przynieść do kogo (3): Nie położonoć go [przekazania boskiego] theż zá Morzem/ ábyś wymowki niemiał/ á mowił/ któźfie może znas zá Morze wieść/ á przynieść do nás: żebyzmy y fłucháli y czynili co przykazano ieft? *Leop Deut* 30/13. Cf »poselstwo przynieść«.

przynieść od kogo (2): Y Ianowi od Bogá przynioł [Anioł] Obiáwienie. *WujNT* Xxxxxxv. Cf »światu przynieść«.

przynieść komu (16): *BielKron* 45; *RejPos* 317v; *RejZwierc* 5; Bo to przykazanie/ ktore ia przykázuię tobie dzifia/ [...] Nie ná niebie ieft/ żebyś rzekł/ kto znas włtapi do niebá á przyniefie ie nam/ y rołpowie ie/ á czynić (ie) będziemy? *BudBib Deut* 30/12, *Deut* 30/13; Mocno fię o to ftárał ná tym Synodzie Cefarz Cárogrocki [...]/ ábj Bulgárowie do Cárogrockiej Pátryárchiey obroceni byli [...]: lecz oycowie wżyfcy/ kościołowi ie Rzymłkiemu/ ktory im pierwey światłość zbáwienną przynioł/ przyładzili. *SkarJedn* 221, 45; *SkarŻyw* 230, 520 [2 r.]; *WujNT* Xxxxxxv; *SkarKazSej* 703a. Cf *Zwroty*.

przynieść skąd [w tym: z nieba (7)] (8): A iż tełz powiedałz iákoby ten Zołtarz Páunny Máryey miał Anioł Gábryel przynieść z niebá: Themu ia niewierzę. Aby z niebá byłá náuká przyniefiená fáłłzywa/ y Dyabelfka/ ktora fie z Ewánieliá Świętą niezgadza *KrowObr* 157, 157 [2 r.], 157v, Ss2, Tt4; BY fię temu Apoftołowi fwe^{mv} Niemcy dzišiefzy niektorzy w kácerłtwie práwie y przekłęctwie wtopieni przypátrzyć chcieli: iáką im wiarę y fkađ przynioł Bonifacyufz: [...] wždy by łobie ták pomysłić mogli: [...] *SkarŻyw* 520. Cf »światu przynieść«.

Podmiotem jest tekst [kogo] (1): Naprzednieyży grzech ieft [...]: zbluźnienie P. Bogá krześcijánłkiego w Troycy iedynego [...]/ ktorego nam światłość ś. Ewángeliey y z niebá obiáwiona wiará Chrześcijánłka przyniołá. *SkarKazSej* 703a.

Zwroty: »przynieść [jaką] naukę» [szyk zmienny] (2): iż ná fkończeniu iego [świata] mieli przyść tácy ludzie/ ktorzy mieli przynieść thákie náuki y thákie obietnice/ iż po śmierci nędznych żywotow náłżych mieli pomagać nędznym á vpadłym dułzam náłżym *RejPos* 163v; *CzechEp* 37.

»nowiny [komu] przynieść« (1): Pytála fie też [Maria Magdalena Chrystusa] iuż o onych nowinach/ ktore Ian s. iuż fwiátu był przynioł/ á iáwnie o nim obwołał/ iż to iuż ten przyšzedł/ ktory obiecany był ná zbáwienie fwiátá wżytłkiego. *RejPos* [310].

»przynieść obietnice« (1): *RejPos* 163v cf »przynieść naukę«.

»poselstwo przynieść« [w tym: do kogo (2), od kogo (1), komu (1)] (5): TEn błogołławiony á fwięty Pan/ iż nam nowe miłofierdzye otworzyć raczył/ á nowe pofélłtwo przynieść raczył od Bogá Oyczá

náfzego niebiefkiego/ á rozne dáleko od onego/ kthore był pirwey Moizéfz przynioł á fwiátu podał od niego *RejPos* 178v; *SkarŻyw* 490; ANyoł Páńfki pofelstwo z niebá przynioł do Pánný świętey Máryey/ y poczęłá z Duchá S. *LatHar* 10, 12; *SkarKaz* 580a.

hebr. »przynieść [komu] słowo« (1): Y rzekł do nich [*Bilam do przybyłych*]: nocuyćie tu tey nocy/ á dam wam odpowiedz (*marg*) Włafnie/ á przyniołę wam słowo. (–) [*referam vobis verbum*]/ iako mowić będzie Iehowá do mnie *BudBib Num* 22/8.

»z sobą przynieść« (1): A thák co tobye do tego/ iefli doktor/ iefli profatak opowiada thobye prawdę fwiętą Páná twego/ [...] tylko lie ty przypátruy iefli fą prawdziwe fłowá iego. Abowiem wierz mi żeć komża y kápicać nic prawdy podeprzeć nie może/ iefliże iey [*prawdy*] s sobą nie przyniefie s fzczyrey rády á s fzczyrego poftánowienia mądrości Páńfkiey *RejPos* 284.

»świátu, na świat przynieść« [*w tym: od kogo (1), komu (1), skąd (1)*] (2:1): *KrowObr* 158; *RejPos* [310]; WYfławianie to przenadoftoynieyszey Pánný y Mátki Bożey Máryey/ Archányoł Gábryel z niebá fwiátu od Páná Bogá przynioł. *LatHar* 7.

W przen (2) :

Zwrot: »przynieść do uszu (ucha)« [*szyk zmienny*] (2): *RejPos* 284; Ták iż oboiáfie w nich [*namiestnikach Chrystusowych na ziemi*] rzecz zefzłá iż náuczyć fię od nich wiáry mogę: bo fą ludzie widomi/ ktorzy mi do vchá Ewánieliá przynieść mogą: y omylić fię ná nich nie mogę. *SkarJedn* 45.

Przen [*kogo, co komu*] (1) : Oná [*Korona Polska*] wam wiáry ś. Kátholickiey/ przez ktorą do wieczney oyczyzny przychodźicie/ dochowálá/ y Chryftulá zbáwienie wálze y iego Ewángeliá przyniołá. *SkarKazSej* 665b.

α. *O Chrystusie i Duchu Św.* (39) :

przynieść komu (25): *KrowObr* 79; Iáko y fám [*Pan*] to potym o fobie powiedáć raczył: Iż gdy przydzye Duch s. do was/ iuż co wam kolwiek przyniefie/ z mego wam włáfneho przyniefie *RejPos* 232v; iż iedno ten IEZVS á nikt infzy przynioł nam wolá y opowiedzylá náukę Bogá Oyczá fwego niebiefkiego. *RejPos* 285v, A6, 190, 197v [3 r.], 339v. *Cf Zwroty*.

przynieść do kogo (1): iż przynioł Pan do nas iáfne vpominánie fwoie y náwiedzenie fwoie/ tho iefł Ewányeliá fwoię fwiętą *RejZwierc* 258v.

przynieść od kogo [= *od Boga*] (13): iż im on á nikt iny miał przynieść od Oyczá fwego niebiefkiego wieczne błogofłáwienieftwo/ odpufzczenie grzechow/ y wybáwienie od wieczney śmierci. *LubPs* X3; *RejPos* 118v. *Cf Zwroty*.

przynieść z czego (7): *RejAp* 56v; kthory [*Pan*] nam iáwnie á iáfne fwieci fwiętymi fłowý [...]. A teyći to fwiátłofći/ iáko fám powiádáć raczy/ nie przynioł nam z wymyflú fwego/ ále s poftánowienia wiekuiftego Boftwá fwoiego *RejPos* 339v; w ktorego [*Pana*] vćciech nigdy fłowá omylnego/ Nie było ználezyono zá wieku wfzytkiego/ Gdyż ie przynioł s táiemnic Boftwá iedynego. *RejPos* Ooo5v, 197v [2 r.], 232v, 300.

przynieść miedzy kogo (1): iż też iuż rozfzyrzał ten głos fwięty fwoy/ á to nieomyłne pofelstwo fwoie/ ktore przynioł z niebiefkiey wyfłofći/ á s tháiemnic onych z dawná poftánowionych/ w rádzye Boftwá fwego fpołeczneho/ z Bogiem Oycem y z Duchem fwiętym/ miedzy ine narody *RejPos* 300.

przynieść skąd (7): Papielz nie wierzy aby Kryfthus przynioł z Niebá Miłościwe láto. *KrowObr* 79, 79, 138, Tt3; *RejPos* 300; Dżiś nas w tych krolách [Bóg] do Syná fwego y tego co z niebá przynioł przyzwáć raczył: iáko gości do domu fwego/ ná wielką vcztę *SkarKaz* 517a. Cf »poselstwo przynieść«.

Zwroty: »[komu] przynieść naukę« [w tym: od kogo (1)] [szyk zmienny] (2): *RejPos* 197v; iż iuż nam infze lepłze y dołkonálfe náuki y práwá nád one Moizełzowłkie/ Chriřtus pan od Bogá przynioł *CzechEp* 48.

»nowiny przynieść [komu od kogo]« (1): iż tłuřczé rozliczne ſchadzály ſie do Páná [...] / iżby ſie teź przyřłuchawály onym ſwiętym á zbáwiennym náukám iego/ á onym wdzięcznym nowinám/ ktore ſwiátu nędznemu á vpádłemu miłościwie przynieść raczył/ od bogá Oycá fwego niebiełkiego. *RejPos* 183.

»obietnice przynieść« [w tym: komu (3), od kogo (2), dokąd (1)] [szyk zmienny] (4): *RejPos* 141v, 175, 179v; ſmiercią fwoią obietnice fwe/ ktore od fwego BOgá y Oycá/ y od náłzego teź ktorzy wierzymy/ nam przynioł/ iáko ieden Teřtáment zápieczętował *CzechRozm* 260.

»poselstwo przynieść« [w tym: komu (7), od kogo (6), skąd (1)] (11): Drugie drzewo żywotne ieřt Pan Kriřtus/ ktory nam przynioł poſełřwo [!] dobre *BielKron* 2v; gdy ſie iuż ten obiecány Meřyálz ziawił/ thu iuż dopirko przynioł nowe poſełřwo z Máyeřtatu onego řpołecznego Bořtwá fwego/ á oznaymił to ſwiátu iáłnie/ iż to iuż on ieřt ktory miał odkupić tego nędzneho człowieká *RejAp* 1v, 56v; *RejPos* A6, 118v, 119, 119v, 178v (8).

»na ſwiat, ſwiátu przynieść« [w tym: od kogo (3)] [szyk zmienny] (2:2): *RejAp* 56v; Idźcie po wřzytkim ſwiece á opowiedaycie Ewányeliá/ to ieřt/ řpráwy moje ktorem ia ſwiátu przynioł od Bogá Oycá mego. *RejPos* 206v, 118v, 183, 194v; ktory [Pan] nam te řkárby niebiełkie řłowá fwego ſwiętego ná ten ſwiat przynieść/ y wołá řwá nařwięřzá [...] obiáwić y pokázáć raczył *WujNT przedm* 27.

4. Unieść część ciała (1) :

Zwrot: »rękę przynieść do ust« (1): Kryie leniwiec rękę fwoię do łoná/ vkonywa ſię niź iá przyniefie do vřt fwoich [*laborat reducere eam [manum] ad os suum*]. *BudBib Prov* 26/15.

5. Spowodować, sprawić; dare *PolAnt*, *Mącz*; *apportare Mącz*, *Cn*; *afferre Modrz*, *Calag*; *importare Modrz*, *Cn*; *apponere PolAnt*; *facere Mącz*; *afficere Calag*; *inducere*, *parere JanStat*; *parare JanPrzyw* [w tym: co (170)] (172) : *PatKaz II* 55; bog uyedzyal yřz yeua myála przynyeřcz y naleřcz řzmyercz chczyal yřz by marya panna byla nalazla zyuod *PatKaz III* 90; Co dobrego Lutrowá náuká przynyołá. *KromRozm I L marg*; [*mieszkajá*] zwłářczá przy rzece Nilus około Egiptu/ ábowiem po wylaniu Nilufá máią znáki iefli řyznořć álbo głod wylanie przyniefie *BielKron* 270, 200, 241v; *Simulatio quae serpiebat indies, magnum dedit malum*, Nieprziyářń która ſie co dzień mnořiła/ wiele złego prziniołá. *Mącz* 388b; *GórnDworz* 17; Wřzák bogáctwá dořyc przyniefie [*wybrany król*] gdy kroleřtvo w pokoiu řzádzić będzié. *HistRzym* 35v; *RejPos* 17v; *CzechRozm* 112; *ModrzBaz* 39v; *SkarJedn* 184; *Oczko* 13; *Calag* 138b; *PapřUp* L4v; *ActReg* 102; co Pan rořkaže/ iuż z tym drugieho rořkazániá [*ma kmiotek*] nie czekáć/ ále zaráz vczynić: bo to iuż niełáłkę przynieřie. *GostGosp* 148; *GrochKal* 10; *GórnTroas* 33, 41; *SarnStat* 1000.

przynieść do kogo, do czego (2): *LibMal* 1544/86; Bo iáko dobry á cnotliwy wiele może błogofławieńftwá przynieść domowi swoiemu/ ták teź záfię złościwy wiele przeklęcia á wiecznego vpadku może przynieść á zyednać do niego. *RejPos* 253.

przynieść od kogo (1): Thegoż roku Piotr Opaleńki pofeł wielki/ do Turek ieździł w pofełftwie: ten z iedną y przyniofł przymierze do żywotá obu Krolow Zygmuntow/ thák od Tátar/ Wołochow/ iáko od Turkow. *BielKron* 422v.

przynieść u kogo (1): Przyniofłoby to [*napaści księdza Powodowskiego na Czechowica*] v światá (choćiáz z nierownym/ bo on zacny y poważny Prálat/ á ia lichotá [...]) gniew/ y nieprzyfłoyne z gniewu myślenie/ o niefłufzney nákoniec pomście. *CzechEp* 6.

przynieść komu, czemu (124): *PatKaz II* 61v; pokorny pofiadwłfy ziemię vżywa pokoiu który iemu wielkie rofkołfły przynieście. *RejPs* 55; *LibMal* 1544/86; *LibLeg* 11/170v, 181v; *MurzHist* T3; *BielKom* F5; *GliczKsiąż* E4v; *KrowObr* 125v; iáko bogáctwá/ ktho ich nie vmie z rozumem vżywác/ wielkie niebefpieczeńftwá káždemu zyednać y przynieść mogą. *RejWiz* 9; *LeszczRzecz* A6v; gdy wfłyzano w Rzymie/ iż Ionátás vmárł/ á wieść theź do Spártánow przyfzła/ wielką im to żáłość przyniofło [*tristati sunt valde*]. *BibRadz* 1.*Mach* 14/16, *Prov* 3/2, *Eph* 4/30; *OrzRozm* K2v; Potym Metoná miáfto odstąpiło od Filipá/ przeciw którym poftał Filip Alexándrá/ fkrócił ie y miáfto wzyął/ oycu zwycięftwo przyniozł. *BielKron* 123; iáko tho wfzytkim kráinam Niemieckim nic dobrego nieprzynieście/ gdy poftronny nieprzyziáciel do nich wciągnie *BielKron* 226; y lifty y poftá ná then čás od ciebie wdzięcznie przyjmuię/ gdyż mi więcey fmiechu przyniofły niż gniewu *BielKron* 246; Wiele fmutku y żáłości fpołu wfzytkim w Polfzce tá wypráwá [*na Wołochy*] nierządna á nie fpráwná ná ten čás przyniofła *BielKron* 399, 190v, 210, [332²]v, 401; *KwiatKsiąż* P4v; Tum hoc alterum illud vero est, quod mihi puto palmarium, To co mi nayznámienitfzą cześć y chwałę przynieść ma. *Mącz* [274]a, 313c; áby w zbytek ktora s nich [*krew gorąca, żółc, pypec, melankolija*] niewyfzła/ á niemocy álbo y śmierci ciátu nieprzyniofła: potrzebno ich wściegác *SienLek* 41v; ktora gwiazdá że iefł náturey Iowifzá y Marfá/ dla tegoż przyczyną będzie wielkiej zápálczywości/ ktora wielu Krolom y Książętom śmierć nagłą/ á drugim wygnánie álbo więzienie przynieście. *LeovPrzep* A2; *RejAp* 178; *GórnDworz* D5, Y6, Aa4, Cc5, Ff2v; A cožci zá rofkołfzy tve czukrowáne iedlá á tve ipfymowáne picia przyniofá? *RejPos* 138v, 15 [2 r.], 21, 134v, 142, 165 (11); *RejPosWiecz*³ [97]v; *RejZwierc* 127v, 128 [2 r.]; Táka ordynácyá przyniofła zwycięftwo Rzymiánom gdy Elephánty imo fie pułzczáli trapiąc ie ze wfzech ftron poćifki Wellitowie. *BielSpr* 41, 59v; ktore [*kacerstwa*] y Krolowi y Koronie wfzyftkiej/ iefli ich fám Pan Bog nie pohámuie/ pewne zátrácenie przynieść máią. *WujJud* 19; *RejPosWstaw* 41v, [110³]v; Bo iáko wiele białe głowy wfprawách ludzkich záfzkodzić mogą/ dofyć iáśnie okazála [...] Iewá/ ktorey rádá wfzytkiemu narodowi ludzkiemu zginienie przyniofła *ModrzBaz* 49; Sámá tey rzeczy/ o ktoreiefmy to piáli/ wielkość/ á dowćipu náfzego mdłość/ y niefpofozne zdrowie/ ktemu teź ftáránie y fpráwy rozmaíte/ wielką chęci y pilności mey przyniofły trudność/ żem wfzytko nie ták iákoby trzebá/ wypráwił. *ModrzBaz* 136, 65, 93v, 116v, 133v; [*Izydor, metropolita kijowski*] Ruśi zgodę y iedność chrześciánfką kościelną przyniofł. *SkarJedn* d6, 266; álbo które [*wrzody*] fą ták fuche/ że fkurze/ iákoby blizny przyniofłwzy/ áni wyćiec/ áni fyę záfufzyć mogą *Oczko* 13v, 30v; *SkarŻyw* 3; *CzechEp* 200; *Phil* K4, S, S2; boby tákowé ofób zacnych ruźenie z mieyśc [*tj. zabranie dostojenstw*]/

imięniu ich przynioŝło nieiákié zelżenie [*nomini eorum notam inureret JanStat* 296] *SarnStat* 80; á ták/ żeby tákowé iego vćiekánié nieŝławy mu nie przynioŝło [*ad infamiam reputetur JanStat* 627]: tedy ten vćiekáiący [...] będzie lie ŝwiadczył/ iżeŝmy [...] *SarnStat* 156, 518; *SkarKaz* 8a; *VotSzl* B2; y wŝyŝcy bráćia oni ná bitwách pozábijáni/ łobie ŝmierć á ludowi ŝwemu y Rzeczypoŝp: wolnoŝć/ y wybáwienie od tyránnow przynieŝli. *SkarKazSej* 668b. *Cf Zwroty*.

przynieŝć ku czemu (1): tho ponyewoly człowyek y ŝzmyercz mvŝzy prziczyerpyecz Kyedi yvŝze thakowe naŝche grzechi kv thakowey bendzye [*lege: biedzie*] przynioŝli *LibLeg* 11/168v.

przynieŝć czym (2): *ModrzBaz* 116v; żadna łákká/ żadna przyiáznoŝć y thowárzyŝtwo nie ma być mu ták miŝe/ żeby w rzeczách wátpliwych nie miał thego przynieŝć powieŝcią y rádá ŝwá/ coby ku záchowániu y rozmnożeniu R. Poŝpolitey być mogło *Phil* H4.

przynieŝć dokąd (4): że ten wáŝz Zakon/ niezgodę/ gniew/ mierżiáczkę/ roŝtyrk/ ŝwáwołá/ nierząd/ bluźnierŝtwo/ y wżgárdę/ Stanow Przełóżonych z łobá do Polŝki przynioŝł *OrzRozm* Bv. *Cf* »przynieŝć na ŝwiat«.

przynieŝć skąd (2): aby [...] [*Zbawiciel*] ŝtąd przynioŝł vlćčeníé/ s kąd bylo przed tym ŝkażenié. *OpecŻyw* 161; *HistLan* B4.

Ze zdaniem dopełnieniowym [w tym z zapowiednikiem: to (3); *zaimek względný* (2), *aby* (1), *iż* (1)] (4): *LibMal* 1544/86; áżebychmy iuż nie w obietnicách/ ále w ŝkutku brácyey ŝwey przynieŝli częgoŝmy ták dłuży czás proŝili á żebráli. *LeszczRzecz* A6v; v nas w Polŝce miáłyby ty iádrá [*skupowane przez aptekarzy*] táńŝe być/ iżeŝmy tych kráin bliŝko gdzie bobry łowiá: ále to bramowánié [*tj. moda na obszycia futrem bobrowym*] przynioŝło/ iż v nas nadroŝŝŝe wŝytko *SienLek* 243; *Phil* H4.

Zwroty: »pomoc przynieŝć« [*w tym: komu* (1)] (3): bo gdzieby były zéły zatkáné/ kréw nieczyŝta/ ciáło wewnátrz plugáwé: iakáby té Cieplice pomóc przynieŝć mogły? *Oczko* 24, 16v; *SkarKaz* 6a.

»pożytek przynieŝć« [*w tym: komu, czemu* (25)] = *bono a. utile esse, emolumentum facere Mącz; afferre utilitatem Modrz; utilitatem vergere JanStat* [*szyk zmienny*] (33): ktoré [*Słowo boże*] nám niedáwá znać kto ieŝt a kto nie ieŝt wybrany/ Bo by to nam pożytku nieprzyioŝło [!] *MurzHist* G, A4, Sv; *KromRozm III* A3; Iáki wielki pożytek wŝytkim wiernym przynioŝlá męká P. Kryŝtułowá. *LubPs* Qv *marg; BielKron* 460v; *Mącz* 103b, 342a, 428d; *GórńDworz* E2v, G6, Ee2v; *RejPos* 141v; *BielSat* Cv, C3; Vdałem pioro ŝwoie ku iey [*tej historii*] wypifániu/ Tuŝząc że to co łádzę ná mym wláŝnym zdániu. Może przynieŝć niemáły pożytek káżdemu *HistLan* A2v; *KuczbKat* 185, 235; *WujJud* a2v; Było y ieŝt iefzczé inych názwíŝk [*tj. nazw różnych duchownych*] niemáło/ kthore ná then czás opuŝćić zá rzecz łufzną lie zdáło/ gdyżby nam też máły pożytek przynieŝć mogły. *RejPosRozpr* c4; *RejPosWstaw* [41²], 110v; *ModrzBaz* 64; *StryjKron* 717; *BielSjem* 3; *BielRozm* 20; bo gdzie przyŝięgá pożytek iáki wielki przynieŝć ma/ tám łákomy człowiek [...] nie raz/ ále ŝto kroć przyŝięże. *GórńRozm* F; która cnotá y czáfu żywotá iemu [*królowi Anaksylausowi*] wielką pochwałę vczyńilá/ y po ŝmierci wielki pożytek potomŝthwu iego przynioŝlá. *Phil* M2; *WujNT* 148; Tedy bacząc iż to Ziednoczenié wielką łławę y pożytek oboiemu Páńŝtwu przynieŝćby mogło/ [...] ktemuŝmy myŝl y wołá náŝzę przychylili [*aby ...*] *SarnStat* 1004, 196, 198; Mam zá to że tá máła rzecz [*tj. książeczka*] pożytek przynieŝie: Czytelnikowi tor do wielkich piŝm ponieŝie. *KlonKrGum* Av.

»[komu] sławę przynieść« (5): *RejZwierc* 140v, 141; Co [okrucieństwo i spowodowany nim lęk o własne życie] też onemu Lizándrowi Hetmánowi Lácedemońkiemu ławy nie przyniołło/ owłzem niemáłą ohydę *Phil* P3; *SarnStat* 1004 [2 r.].

»z sobą przynieść« [szyk zmienny] (3): *OrzRozm* Bv; *Res semper aliquid apportat novi*. Skołztowanie prziniełie łobą [*lege*: z sobą] ząwždy co nowego. *Mącz* 353a; *WujJud* a4v.

»szkodę, utratę przynieść« [w tym: komu, czemu (11)] = *cladem a. perniciem afferre* *Modrz*; *parere detrimentum* *JanStat*; *parare detrimentum* *JanPrzyw* [szyk zmienny] (12:2): *ComCrac* 13v; *KuczbKat* 285; *RejZwierc* 76v; *WujJud* a2v; ktory [król węgierski Władysław] iż był przymierze z Amuratem Tureckim Krolem wzięte [...] złamał/ wielką łzkodę łobie y krolestwu łwemu przyniołł. *ModrzBaz* 21v, 82v, 106; *PudłFr* 39; á to ták wielkie rozerwáníe/ ták łprofné/ ták ząftárzálé/ ták niebełpieczné/ ták łzkodliwé/ które krześciiańtww wielką vtrátę przyniołło/ [...] wždy [królu] vłkróm áby do czáfu y vłpokóy. *OrzJan* 132; *SarnStat* 368, 381, 407, 888.

»upad(ek) przynieść« [w tym: komu, czemu (5)] (6): *BielKron* 107; *RejPos* 253; iáko to Wiefzczkowie wykłádáli/ że to dzieięć miáło Vpad oyczyznie przynieść *KochOdpr* D2v; *KochDz* 107; *GórnRozm* H4; Tákíe łpráwy/ dźielności/ gđzie łie ieno wniołły/ Ziemiám/ miáłtóm/ y wylpóm vpadek przyniołły. *GórnTroas* 20.

»przynieść na świat, światu« [szyk zmienny] (3:3): Począczye twoye rodzyczelko boza przyniołło y obyauyło uefele wżemu łzwyathu *PatKaz II* 20, 55 [2 r.]; A czo łie tych [białychłóów] dotycze/ kthore ná fwiát wiele dobre^o przyniołły/ bęđeli łe chciał łiczyć/ łiczyby mi nie słtanie *GórnDworz* Z; *RejPos* 273; Gđyż ná świat pyche przyniołł czárt przekłety *SiebRozmysł* [M]v.

Szeregi: »dać i przynieść« (1): Cnotá wám dá przyiáciele/ Y przyniełie rołkołz wiele *KochMRot* A4v.

»przynieść, (a) uczynić« [szyk 1:1] (2): *Mącz* 103b; Tákże y poćciwy człówiek/ gđy ktory łzkodliwy w łobie przypadek baczy/ ktoryby mu ná potym wiefłzą łzkodę vczynić miáł/ wczás mu w łobie gwałth potrzebá vczynić/ [...] áby ná potym y wiefłzey łzkody y wiefłzego bolu nie przyniołł á nie vczynił. *RejZwierc* 76v.

W przen (2) : Iż ludzie zli ze złego łkárbu łercá łwego/ Nie mogą łicie przynieść nigdy nic dobrego. *HistLan* B4.

Szereg: »porodzić i przynieść« (1): panna ktora má przydz łzmyercz przelz nyą bąđze łkazona, a zyuoth uyeczny łzwyatu porodzy y przynyełye *PatKaz II* 55.

Przen (1) :

Przysłowie: A odpráwiłzy ty domowe gołpodárłtwá/ ołiawłzy też dobrze/ wiefcz też nie wádzi/ iefli czás łeft/ nowinki pokopác/ gnoyku powozić/ domkow/ chlewikow popráwić/ [...] á nie záluy łie ná to áni zádłuzyc áni przyłtáwić. Bo to łwięta kopá co dwie zá łobą przynieść może. *RejZwierc* 110v.

6. *Zdecydować o ludzkich losach, dać, zesłać (o Bogu i innych mocach niezależnych od człowieka)*; *afferre* *Vulg*, *Cn*; *invehere* *Mącz* [w tym: co (26)] (30) : *Quencunque casum fortuna invexit hunc apte et quiete ferat, Iákąłzkolwiek przigodę fortuna prziniosłá táką mułi skromnie cierpieć*. *Mącz* 477c; *SkarŻyw* 147.

przynieść komu (12): Okázuie [prorok] dobrodzieyftwá kthore Zydóm y pogánóm Kryftus przynieść raczył. *BibRadz Is 25 arg; WujJud 77. Cf Frazy, Zwroty.*

przynieść na kogo (1): Bo przyniofę ná nie [grzeszników] złe rzeczy/ rok náviedzenia ich/ mowi Pan. *Leop Ier 23/12.*

przynieść dokąd (1): Otho iuz iáwnie widzimy że nam ten Pan á ten miłóściwy zbáwiciel náfz przyniofł náviedzenie swoie do tego nędznego Ieruzalem náfzego/ przyniofł głos fwoy *RejPos 197v.*

Z przysłówkiem ilościowym zastępującym dopełnienie bliższe (1): że nam więcey Pan Chrifus przyniofł y zálfużyfł/ nízelichmy byli przez grzech vtráćili. *WujJud 77.*

Frazy: »(co) czas przyniofł (przyniesie)« [w tym: komu (1)] (4): *HistAl E*; ácz tho był pan z młodu bárzo ciekáwy [...] / ále iuz był potym fkromny/ trzeżwy/ fpokoyny/ thylko fie iuz był ná wízem ná wolny żywot vdał/ á wízákož co czás przyniofł y Rzeczypośpolitey y przyacielfkíey poślugi nigdy nie omiełzkał. *RejZwierc Aaa2; ActReg 148; SzarzRyt C2v; [Až potym czás dogodźił żądáníu náfzemu/ Przyniofłzy Bogá z iego wfpomożeniem ktemu [attulit et nobis aliquando optantibus aetas auxilium adventumque dei VIII 200]. VergKoch 222].*

»cožkolwiek kostka przyniesie« (1): *Fores quicquid est futurum feriam, Niechay vroście ztąd co chce ya yednák zákołáć we drzwi álbo cožkolwiek kořtká prziniefie/ etc. Mącz 340d.*

»co [komu] los przyniesie« (1): Co komu los przyniefie s Páńfkiego przeźrzenia/ To mu záwždy przypada z dawnego zrzádenia. *RejWiz 129.*

»jeśliby nieszczęście przyniofło« = *gdyby się tak nieszczęśliwie złożyło* (1): Ocyec álbo mátká nyechay vćciwye karze/ álbo bićiem álbo fłowy w domu fwym/ á zás kto infly yełliby to niefłczęfcye przyniofło/ myedzy ludźmi. *GliczKsiqž G4v.*

»(co) szczęście [= los] przyniesie (przyniofło)« [w tym: komu (5)] [szyk zmienny] (12): *BielŻyw 1, 92; Ale gdyž nie w náfzey moci fzczeńcie położono Mufim przyáć z dobrá wolá czo przyniefie ono RejJóz I7v, K6v, L2v, M, Mv; Fortunny to iełt káždy co ná tym przeřtawa/ Co mu fzczeńcie przyniofło RejWiz 18; RejZwierz 4, 21; Kupcy Tureccy [...] gdy tám [na wyspę Zailon] przyieždźáią/ tárguiá žiemię ná łokieć/ co komu fzczeńcie przyniefie to iego BielKron 268v; KochSz C2v.*

Zwroty: »przynieść [komu] pokoy« (1): [na wieř o zmartwychwřtaniu Jezusa Piotr] przybieżał do grobu/ y fzukał/ iáko ieleń wody/ ná Páná fwego wołáiąc: Niech ogládam twarz twoię/ miřtrzu moy/ y Bože moy/ á mam znák odpufzczenia grzechu mego/ przynieř mi on pożąđány pokoy pierwfzy ku mnie/ nie zálfužoney przyázni twey. *SkarŻyw 599.*

»przynieść [komu] ratunek« (1): we wfzytkíey trwodze Pośpieřz [Bože] przynieř ráfunek duřzy mey niebodze. *SzarzRyt B2.*

»przynieść światu, na świat« [szyk zmienny] (1:1): *RejPos 20v; Idáć w dom iego [poganina Asteriusza] Wáłenty S. prořł Páná Bogá mowiáć: Pánie Iezu Chryřte ktoryř fwiátfóć ná ten fwiáť przyniofł/ y ořwiecałz káżdego ná ten fwiáť przychodzącego: ořwieć dom ten SkarŻyw 147.*

7. *Obrodzić, wydać plon; afferre PolAnt, Vulg; ferre PolAnt, Calag [w tym: co (19)] (21)* : Drugie [ziarno] thež vpáđło ná žiemię dobrá/ y podáło owoc vrodžáyny/ y vrořly/ á iedno przyniofło trzydźieřci/ drugie fzeřćdźieřiáť/ trzećie zálfię řto. *BibRadz Mar 4/8; WujNT Mar 4/8; Przyimie*

[*poddany*] wżytko zá dobre co przyniešie rola: Mowi z pokorą: Niech fię dzieie Boża wola. *KlonWor* 77.

W *porównaniach* (3): *MurzNT Ioann* 15/4; IAko drzewo wżelkie/ ktore fye ná Wiofnę niemiażdży/ ni liścia áni owocu ná láto przyniešie: thákież lámicá człowiek/ przyrodzenie tákie ma/ iż gdy fye Máćicá ná káždy Mieśyąc niefoczy/ płodufye [!] żadnego fpoździejác nie trzeba *SienLek* 108; *LatHar* 738.

Zwroty: »przynieść owoc« = *afferre a. ferre fructum PolAnt* [*szyk zmienny*] (5): Iako latorośl niemoże owocu przynieść od łamyi siebie [*tj. samodzielnie*]/ iefliby na maćicy nietrfała/ tak ani wy ieflibyście wemnie niemęfzkali [!]. Iáciem [*mówi Jezus*] iefł maćica winná wyście latorośli *MurzNT Ioann* 15/4; *BibRadz Luc* 8/8; *SienLek* 108; Nieboyćie fię bydło polne/ bo zrodziły łąki wpuřczy/ bo drzewo przyniośło owoc fwoy *BudBib Ioel* 2/22; Ten będzie/ iáko drzewo wřczępione nád łtrumieñmi wod: ktore przyniešie owoc fwoy czáfu fwego. *LatHar* 738.

»przynieść pożytek« = *dare a. ferre a. reddere fructum Calag* [*szyk zmienny*] (2): Potłukł [*Bóg*] grádem maćice ich [*Egipcjan*] zboża wślytkiego/ Zyárno ich nye przyniośło pożytku żadnego *LubPs* S; *Calag* 209b.

Przen (11) : Pan źiemi raczy błogośławić: á tá Przyniešie żyzné/ y obfité látá *KochPs* 128.

Zwrot: »owoc przynieść« [*w tym: komu* (2)] = *fructum afferre Vulg* [*szyk zmienny*] (10): *KrowObr* 5v; tedy teź tego od nich [*Chrystus*] potrzebuie/ áby [...] nie odradzáli fie od ták błogośławionego fczczępu maćice fwoiey/ á iżby przyniefli przyiemny owoc s tych latorośli fwoich czáfu fwego/ Bogu Oycu fwemu *RejPos* 59v, 62, 65; *RejPosWiecz*² 93; że nie káždy co wierzy á w Pánie Chryftuśie mieľzka/ iuż przeyrzány iefł y wybrány. Bo iefliże owocu dobrych vczynekow nie przyniešie zginie/ y od zbáwienia odpádnie. *WujJud* 68v; *CzechEp* 118; poftánowiłem was/ ábyście fzli y przyniešli owoc/ á owocby wáľz trwał *WujNT Ioann* 15/16 [*przekład tego samego tekstu KrowObr, CzechEp*], *Ioann* 15 arg, 8.

8. *Narzucić konieczność czegoś, nakazać, pozwolić (o okolicznościach)* (4) :

Frazy: »czas przyniesie (czasy przyniosą)« [*szyk zmienny*] (3): Bo nie to czyñ coć fie zda/ lecz co czas przyniefie *RejZwierz* 117v; *WujJudConf* 227; Z tego dwoygá [*radości i smutku*] żywot Náľz wplećiony. Y roľkolźyć naľze Niepewne: ále y troľki wřtápić Muľzą/ gdy Bog chce/ á czáfy przynioľą. *KochOdpr* Bv.

»potrzeba przyniesie« (1): BVrmiftrzá z Rádą vrząd ná thym iefłh/ przynamniey raz w tyydźieñ [!] álbo ile kroć potrzebá przynieśye ná Rathuľz fye fchodźić/ o poľpolitym dobrym rádźić *GroicPorz* b3v.

9. *Wskazać (o przyrządzie mierniczym)* [*co*] (1) : [*Aby zmierzyć staw:*] weźmiefz wagę równo z wodą/ odmierzywřzy łobie ná laľce dwa łokćia/ [...] Idźiľz ná dół po wodźie waźąc/ obráćiać fye z Synwagą y tám y lám/ póty pókić ónych dwu łokćiu sťáie [...]. Strać że iuż óny dwa łokćia/ którés był wźiął dla fchylánia. A ná tym mieyľcu kędy ié ftráćifz/ nákárbuy łobie/ iákoć wyľoko fpadki wagá przyniośłá. *Strum* B4.

10. *Wynieść w wyniku działania matematycznego (1)* : A iefli dni trzydzieści siedzieć [chory w wodzie] będzie/ że tego chorobą potrzebę pokaże/ wyśiadając z przodku godzin na dzień trzy/ a pomnażając aż do łzəsi/ półtorá łta to przyniešie *Oczko* 27v.

11. *Konstrukcje z podmiotem oznaczającym czas: co(s) się wtedy zdarzy(ło) (17)* : *SeklPieś* 20; *Włzyłtká* moiá dobra myśl z tobą precz odchodzi/ A z tego mię więzienia nikt nie wyfwobodzi/ Dokąd cię zaś nie wyźrę/ páni włzech pięknieyła/ Co ich kolwiek przyniołá chwilá teráznieyła. *KochPieś* 8; *RybGęśli* B3.

przynieść komu (3): Nie chlub lię dniá iuthrzejzgo/ gdyż niewieź [!] coć przyniešie przyłzły dzień [nescis quid pariturus sit dies] *BibRadz Prov* 27/1; *RejZwierc* 112; *KochWz* 139.

Ze zdaniem dopełnieniowym (1): (nagł) Ná fklęnicę. (-) SŁużyłám Woiewodom Krákwłkim przed láty/ [...] Teraz czás przynioł/ zem ieft Głofkowłkiemu dáná *KochFr* 123.

Fraza: »(co a. jako) czas przyniesie (a. ma a. może przynieść)« [szyk zmienny] (11): *LibLeg* 11/43; to czo czas przyniešie iuz przymuemy wdzięcznie *RejJóz* I7v, F7v, M6; ácz przyrodzenie iuz thákie nošić mušimy iáko nam czás przynioł/ á iákye Pan Bog raczył dáć *RejZwierc* 112, 138v; A ták co ma czás przyniešić/ vprzędz go ty ráczéy/ Odmięń łwóy bięg *KochFr* 32, 123; *KochWz* 139; *PudłFr* 15; czáfu łwego kończ włzyłtko: nie záchowyway ná inłzy. Bo drugi czás inłzy przypadek może przyniešić *GostGosp* 6.

Zwrot: »z sobą przyniešić« (1): iź teź dzień żadny niemija/ ktoryby z łobą iákicy włafney ciężkošći y łzkody nieprzynioł *KuczbKat* 431.

Synonimy: 7. pušić.

Formacje współrdzenne cf 1. NIEŚĆ.

Cf **PRZYNIESIENIE, PRZYNIESIONY**